

Πρωτ. _____
 Αριθ. _____
 Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΡΚΑ΄ 18 Μαΐου 2022
 Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
 ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2161 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών 98/6/ΕΚ, 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στην καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών και άλλες διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2019/2161/ΕΕ

Άρθρο 3 Εκπτώσεις - Προσφορές - Τροποποίηση άρθρου 15 του ν. 4177/2013

(άρθρο 6α της Οδηγίας 98/6/ΕΚ - παρ. 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 4 Ειδικές κυρώσεις για εκπτώσεις, προσφορές και μη νόμιμη λειτουργία τις Κυριακές - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4177/2013

(άρθρο 8 της Οδηγίας 98/6/ΕΚ - παρ. 2 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 5 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 9α του ν. 2251/1994

(περ. γ΄, ιγ΄ και ιδ΄ του άρθρου 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 6 Παραπλανητικές πράξεις - Τροποποίηση άρθρου 9δ του ν. 2251/1994

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 3 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 7 Παραπλανητικές παραλείψεις - Τροποποίηση άρθρου 9ε του ν. 2251/1994

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 4 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 8 Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές - Τροποποίηση άρθρου 9στ του ν. 2251/1994

(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 7 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 9 Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 9θ του ν. 2251/1994

(άρθρο 11α της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 5 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 10 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 1α του ν. 2251/1994

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 11 Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 3 του ν. 2251/1994

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 12 Πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 3α του ν. 2251/1994

(άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 2 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 13 Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 3β του ν. 2251/1994

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 4 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 14 Πρόσθετες ειδικές υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις που συνάπτονται σε επιγραμμικές αγορές - Προσθήκη άρθρου 3βα στον ν. 2251/1994

(άρθρο 6α της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 5 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Άρθρο 15 Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 3γ του ν. 2251/1994

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

- Άρθρο 16 Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως - Τροποποίηση άρθρου 3δ του ν.2251/1994 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 17 Δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3ε του ν. 2251/1994 (άρθρο 9 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 8 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 18 Παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3στ του ν. 2251/1994 (άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 9 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 19 Υποχρεώσεις του προμηθευτή σε περίπτωση υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3θ του ν. 2251/1994 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 10 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 20 Υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3ι του ν. 2251/1994 (άρθρο 14 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 11 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 21 Εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3ιβ του ν. 2251/1994 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 12 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 22 Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 του ν. 2251/1994 (άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- Άρθρο 23 Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (άρθρα 13 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ και 8β της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ - άρθρο 1, παρ. 5 και 6 του άρθρου 3, παρ. 13 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2161/2019/ΕΕ)
- Άρθρο 24 Τροποποίηση του Παραρτήματος του ν. 2251/1994 (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - περ. β΄ παρ. 4 και παρ. 15 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
- Άρθρο 25 Ψυχική υγεία των ανήλικων καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 7α του ν. 2251/1994
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
- Άρθρο 26 Αδειοδότηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων εντός της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους - Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 1198/1981
- Άρθρο 27 Διευκόλυνση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργάνων (ομοσπονδιών) των πωλητών λαϊκών αγορών - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 23 του ν. 4849/2021
- Άρθρο 28 Αρμοδιότητα για την έκδοση, χορήγηση, μεταβίβαση και την ανανέωση αδειών πωλητών λαϊκών αγορών - Τροποποίηση άρθρου 26 του ν. 4849/2021
- Άρθρο 29 Νομοτεχνική διόρθωση παραπομπής - Τροποποίηση περ. γ΄ άρθρου 28 του ν. 4849/2021
- Άρθρο 30 Ιδεατό στερεό - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4067/2012
- Άρθρο 31 Κτίρια ειδικής αρχιτεκτονικής σχεδίασης - Εξουσιοδοτική ρύθμιση - Τροποποίηση άρθρου 13 του ν. 4067/2012
- Άρθρο 32 Κατασκευές πάνω από το μέγιστο ύψος - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4067/2012
- Άρθρο 33 Προέγκριση οικοδομικής άδειας - Προσωρινές κατασκευές και εργασίες - Τροποποίηση άρθρου 5 του ν. 4062/2012
- Άρθρο 34 Ύπαρξη προσώπου - Οδικό δίκτυο - Κυκλοφοριακές συνδέσεις - Τροποποίηση άρθρου 5α του ν. 4062/2012
- Άρθρο 35 Προσωπικό Γραφείου Ελληνικού - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 4062/2012
- Άρθρο 36 Χρήσεις γης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 του ν. 4759/2020
- Άρθρο 37 Υποχρέωση δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε κέντρα δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων (Data Centers)
- Άρθρο 38 Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων στις Στρατηγικές Επενδύσεις - Τροποποίηση άρθρου 36 του ν. 4801/2021
- Άρθρο 39 Παράταση προθεσμιών για τη λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Άρθρο 40 Παραγωγή αντισηπτικών για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος παρ. 1 και 3 άρθρου 5 του ν. 4681/2020
- Άρθρο 41 Διάθεση πρόσθετου ποσού από το Π.Δ.Ε. για την ενίσχυση των επενδύσεων των συγκοινωνιακών φορέων Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. του ν. 2963/2001 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 12 του ν. 2963/2001
- Άρθρο 42 Διορισμός προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτ. άρθρου 8 και παρ. 6 εσωτ. άρθρου 18 άρθρου 72 του ν. 4914/2022
- Άρθρο 43 Δυνατότητα παράτασης συμβάσεων που συνδέονται με τη χρήση ακινήτων του Δημοσίου
- Άρθρο 44 Ειδικότερες διατάξεις για τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 48 του ν. 4843/2021
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
- Άρθρο 45 Πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους»
- Άρθρο 46 Προθεσμία περιβαλλοντικής αδειοδότησης κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων
- Άρθρο 47 Νομοτεχνικές βελτιώσεις - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 30 και άρθρου 31 του ν. 2160/1993
- Άρθρο 48 Προγράμματα μετεκπαίδευσης - Τροποποίηση άρθρου 56 του ν. 4465/2017
- Άρθρο 49 Παράταση προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων για τους δασικούς χάρτες των Διευθύνσεων Δασών Κρήτης
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
- Άρθρο 50 Καταργούμενες διατάξεις
- ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
- Άρθρο 51 - Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/2161 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών 98/6/ΕΚ, 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά στην καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό των κανόνων της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία για την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, των βελτιώσεων που επήλθαν στους αντίστοιχους ενωσιακούς κανόνες δικαίου μέσα από την αναθεώρηση της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των Οδηγιών 98/6/ΕΚ, 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την αντιμετώπιση ζητημάτων που ανέκυψαν από την εφαρμογή του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι υιοθετούμενες βελτιώσεις αφορούν, ιδίως, στη διασφάλιση της αναλογικότητας των κυρώσεων που επιβάλλονται για την παράβαση της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, στην ενίσχυση του αποτρεπτικού αποτελέσματος των κυρώσεων αυτών, καθώς και στην εισαγωγή ενός σαφούς πλαισίου ατομικών μέσων έννομης προστασίας που τίθεται στη διάθεση του καταναλωτή, προκειμένου να διευκολύνει την ιδιωτική επιβολή της νομοθεσίας. Επιπρόσθετα, με τον παρόντα νόμο εκσυγχρονίζεται η ελληνική νομοθεσία περί προστασίας του καταναλωτή στο πεδίο της παροχής επιγραμμικών υπηρεσιών αναζήτησης που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στον καταναλωτή και μπορούν να επηρεάσουν τις επιλογές του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2019/2161/ΕΕ

Άρθρο 3 Εκπτώσεις - Προσφορές - Τροποποίηση άρθρου 15 του ν. 4177/2013 (άρθρο 6α της Οδηγίας 98/6/ΕΚ - παρ. 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 15 του ν. 4177/2013 (Α΄ 173), α) μετά την παρ. 2 προστίθεται παρ. 2α, β) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 ως προς τον χρόνο και τη διαδικασία έκδοσης της απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθώς και ως προς την πρόβλεψη επιβολής διοικητικών κυρώσεων, και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15 Εκπτώσεις - Προσφορές

1. Ως τακτικές και ενδιάμεσες εκπωτωτικές περιόδοι, κατά τη διάρκεια των οποίων επιτρέπεται η πώληση εμπορευμάτων ή η παροχή υπηρεσιών με μειωμένες τιμές, ορίζονται οι εξής:

- α) τακτικές εκπτώσεις:
  - αα) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιανουαρίου μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου και
  - αβ) από τη δεύτερη Δευτέρα του Ιουλίου μέχρι το τέλος του Αυγούστου,
- β) ενδιάμεσες εκπωτωτικές περιόδοι:
  - βα) το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαΐου και
  - ββ) το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου.

Οι ενδιάμεσες εκπωτωτικές περιόδοι μπορούν να μεταβάλλονται σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη των εμπορικών συλλόγων και των επαγγελματικών οργανώσεων της Περιφερειακής Ενότητας και δημοσιεύεται έως την 1η Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται της εφαρμογής των ενδιάμεσων εκπωτωτικών περιόδων. Οι κατά το προηγούμενο εδάφιο οριζόμενες εκπωτωτικές περιόδοι διαρκούν συνολικά τριάντα (30) ημέρες ετησίως και περιλαμβάνουν τουλάχιστον δύο Κυριακές. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στις πωλήσεις αυτοκινήτων.

2. Οι προσφορές ορισμένης ποσότητας προϊόντων ή ορισμένης κατηγορίας προϊόντων, όπως έχουν οριστεί στην παράγραφο 2Α του Παραρτήματος Ι της υπ' αριθμ. 56885/2014 υπουργικής απόφασης «Κώδικας δεοντολογίας για την προστασία του καταναλωτή κατά τις προσφορές, τις εκπτώσεις και τις προωθητικές ενέργειες» (Β΄ 3107) πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, χωρίς υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης. Κατά τη διενέργεια των προσφορών θα πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς, στα σημεία όπου πωλούνται τα προσφερόμενα προϊόντα, η αρχική και η νέα μειωμένη τιμή των προϊόντων, με αναφορά στην κατάλληλη μονάδα μέτρησης ανά προϊόν (βάρος, όγκος, τεμάχιο κ.λπ.). Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται η προσφορά ειδών των οποίων η ποσότητα υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνόλου των ειδών που διαθέτει κάθε κατάστημα. Ου είδος στο προηγούμενο εδάφιο νοείται ο κάθε κωδικός προϊόντος που πωλείται στην επιχείρηση.

2α. Σε κάθε ανακοίνωση περί μείωσης τιμής υποδεικνύεται η προγενέστερη τιμή που εφαρμόζε ο έμπορος για καθορισμένο χρονικό διάστημα πριν από την εφαρμογή της μείωσης της τιμής. Ως προγενέστερη τιμή νοείται η χαμηλότερη τιμή που εφάρμοσε ο έμπορος κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος όχι συντομότερου των τριάντα (30) ημερών πριν από την εφαρμογή της μείωσης της τιμής. Όταν το προϊόν κυκλοφορεί στην αγορά για λιγότερο από τριάντα (30) ημέρες, ως προγενέστερη τιμή νοείται η χαμηλότερη τιμή που εφάρμοσε ο έμπορος κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος δέκα (10) ημερών πριν από την εφαρμογή της μείωσης της τιμής. Όταν η μείωση της τιμής αυξάνεται προοδευτικά, ως προγενέστερη τιμή νοείται η τιμή χωρίς τη μείωση της τιμής πριν από την πρώτη εφαρμογή της μείωσης της τιμής.

3. Με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη, μετά από γνώμη των δήμων, των εμπορικών και επαγγελματι-

κών οργανώσεων της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, δύναται να ορίζεται μία περίοδος προσφορών ανά δύο (2) έτη, με μέγιστη χρονική διάρκεια έναν (1) μήνα, κατά την οποία επιτρέπεται η προσφορά του συνόλου των ειδών που διαθέτει κάθε κατάσταση.

4. (Καταργήθηκε).

5. (Καταργήθηκε).

6. (Καταργήθηκε).

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας για την προστασία του καταναλωτή κατά τις προσφορές και εκπτώσεις και τις προωθητικές ενέργειες, ιδίως σε ό,τι αφορά την ενημέρωση του κοινού, τις αναγραφόμενες τιμές, τη διάρκεια των προσφορών, την ποσότητα και τα χαρακτηριστικά των προσφερόμενων ειδών, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων για την παράβαση των προβλεπόμενων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η χρονική περίοδος κατά την οποία τα εποχικά είδη μπορούν να προσφέρονται σε μειωμένη τιμή, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού των καταστημάτων πώλησης αποθεμάτων (stock) και των εκπτώσιμων καταστημάτων (outlet) και η πώληση εμπορευμάτων από τα καταστήματα αυτά.»

Άρθρο 4

Ειδικές κυρώσεις για εκπτώσεις, προσφορές και μη νόμιμη λειτουργία τις Κυριακές - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4177/2013 (άρθρο 8 της Οδηγίας 98/6/ΕΚ - παρ. 2 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 21 του ν. 4177/2013 (Α' 170), α) τροποποιούνται αα) ο τίτλος του άρθρου προκειμένου να αποτυπωθεί ακριβέστερα το περιεχόμενο της διάταξης, αβ) οι παρ. 1, 2 και 4 ως προς το ύψος και το πεδίο εφαρμογής των επιβαλλόμενων προστίμων, ενώ σε αυτές επέρχονται και νομοτεχνικές βελτιώσεις, β) η παρ. 3 καταργείται, γ) προστίθενται παρ. 4α και 6 και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Ειδικές κυρώσεις για εκπτώσεις, προσφορές και μη νόμιμη λειτουργία τις Κυριακές (άρθρο 8 της Οδηγίας 98/6/ΕΚ)

1. Στους εμπόρους που παραβιάζουν την παρ. 1 του άρθρου 15 επιβάλλεται πρόστιμο έως το ένα τοις εκατό (1%) του ετήσιου κύκλου εργασιών και πάντως όχι μικρότερο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Αν στον ίδιο έμπορο επιβληθεί για δεύτερη φορά πρόστιμο για την ίδια παράβαση μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών, το ανώτατο ύψος του προστίμου προσαυξάνεται στο τρία τοις εκατό (3%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του.

2. Αν οι εκπτώσεις, προσφορές ή οποιαδήποτε ανακοίνωση περί μείωσης της τιμής είναι ανακριβείς ή παραπλανητικές ως προς το ποσοστό της έκπτωσης ή ως προς τις τιμές ή ως προς την ποσότητα των προσφερόμενων με έκπτωση ή σε προσφορά προϊόντων ή ενέχουν οποιασδήποτε μορφής απόκρυψη ή παραπλάνηση, επιβάλλεται σε βάρος του εμπόρου πρόστιμο έως το δύο τοις εκατό (2%) του ετήσιου κύκλου εργασιών και πάντως όχι μικρότερο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ. Αν στον έμπορο επιβληθεί για δεύτερη φορά πρόστιμο για την ίδια παράβαση μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών,

το ανώτατο ύψος του προστίμου προσαυξάνεται στο τέσσερα τοις εκατό (4%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του.

3. (Καταργήθηκε).

4. Στους εμπόρους που παραβιάζουν το άρθρο 16, περί λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές, επιβάλλεται πρόστιμο έως το δύο τοις εκατό (2%) του ετήσιου κύκλου εργασιών τους και πάντως όχι μικρότερο από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ. Σε περίπτωση που επιβληθεί για δεύτερη φορά πρόστιμο για την ίδια παράβαση μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών, το ανώτατο ύψος του προστίμου αυξάνεται στο τέσσερα τοις εκατό (4%) του ετήσιου κύκλου εργασιών.

4α. Η αρμόδια για την επιβολή του προστίμου αρχή λαμβάνει υπόψη για την επιμέτρηση του προστίμου, σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 4, κάθε επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της υπόθεσης και ιδίως:

α) τη φύση, τη βαρύτητα, την έκταση και τη διάρκεια της παράβασης,

β) τις ενέργειες της εμπορικής επιχείρησης, με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση μετά τη ζημία που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) τις προηγούμενες παραβάσεις της εμπορικής επιχείρησης,

δ) τα οικονομικά οφέλη που αποκόμισε ή τις ζημιές που απέφυγε η εμπορική επιχείρηση λόγω της παράβασης, εάν τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα, και

ε) τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στην εμπορική επιχείρηση για την ίδια παράβαση σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διασυνοριακές υποθέσεις, όπου οι πληροφορίες, σχετικά με τις εν λόγω κυρώσεις, είναι διαθέσιμες μέσω του μηχανισμού που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 (L 345).

5. Αρμόδιος για την επιβολή των προστίμων του παρόντος άρθρου είναι ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπου διαπιστώνεται η παράβαση, και ο οποίος υποχρεούται ανά μήνα να κοινοποιεί τις σχετικές αποφάσεις στον Γενικό Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου σε πλοία, αρμόδιος για την επιβολή των προστίμων είναι ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην περιοχή αρμοδιότητας του οποίου εδρεύει η Υπηρεσία του Λιμενικού Σώματος, όργανο της οποίας βεβαίωσε την παράβαση.

6. Για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών στις παρ. 1, 2 και 4 εφαρμόζεται το άρθρο 10 του ν. 3959/2011 (Α' 93).»

Άρθρο 5

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 9α του ν. 2251/1994 (περ. γ', ιγ' και ιδ' του άρθρου 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 1 άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 9α του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) τροποποιείται η περ. α' με

την προσθήκη της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, γ) μετά την περ. ι' προστίθενται περ. ια' και ιβ' και το άρθρο 9α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9α
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/29/EK)

Για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος Μέρους νοούνται:

α) προϊόν, κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων,

β) εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές,

γ) ουσιαστικής στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών, η χρήση εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε,

δ) κώδικας συμπεριφοράς, κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν,

ε) ιδιοκτήτης κώδικα, κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν,

στ) επαγγελματική ευσυνειδησία, το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή,

ζ) πρόσκληση για αγορά, η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά,

η) κατάχρηση επιρροής, η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση,

θ) απόφαση συναλλαγής, η απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι,

ι) νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, επαγγελ-

ματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων η πρόσβαση στην οποία ή η άσκηση της ή ένας από τους τρόπους άσκησης της προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), τον ν. 3919/2011 (Α' 32), ή ειδικότερα νομοθετήματα,

ια) κατάταξη, η σχετική προβολή που δίδεται σε προϊόντα όπως παρουσιάζονται, οργανώνονται ή κοινοποιούνται από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω παρουσίαση, οργάνωση ή κοινοποίηση,

ιβ) επιγραμμική αγορά, η υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές χρησιμοποιώντας λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται ο προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή.»

Άρθρο 6
Παραπλανητικές πράξεις - Τροποποίηση
άρθρου 9δ του ν. 2251/1994
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/EK - παρ. 3 του άρθρου 3
της Οδηγίας 2019/2161/EE)

Στο άρθρο 9δ του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στην παρ. 2 προστίθεται περ. γ' και το άρθρο 9δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9δ
Παραπλανητικές πράξεις
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/EK)

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα ή τα αποτελέσματα και τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος,

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής,

ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής,

στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του,

ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επίσης παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει το μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει:

α) κάθε προσπάθεια προώθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή,

β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα,

γ) κάθε εμπορική προώθηση αγαθού ως πανομοιότυπου με αγαθό που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το εν λόγω αγαθό έχει σαφώς διαφορετική σύσταση ή χαρακτηριστικά, εκτός εάν αυτό αιτιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες.»

Άρθρο 7

Παραπλανητικές παραλείψεις - Τροποποίηση άρθρου 9ε του ν. 2251/1994

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 4 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 9ε του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στην παρ. 4 τροποποιείται η περ. δ', με τη διαγραφή της αναφοράς στην αντιμετώπιση παραπόνων και προστίθεται περ. στ', γ) προστίθενται παρ. 4α και 6 και το άρθρο 9ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9ε

**Παραπλανητικές παραλείψεις
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ)**

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και ως εκ τούτου τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει.

3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλο τρόπο, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στον βαθμό που ενδείκνυνται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν,

β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του,

γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσεως του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση και εκτέλεση, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος,

στ) για τα προϊόντα που προσφέρονται σε επιγραμμικές αγορές, κατά πόσον ο τρίτος που προσφέρει τα προϊόντα είναι προμηθευτής ή όχι, βάσει της δήλωσης του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς.

4α. Όταν παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα αναζήτησης προϊόντων που προσφέρονται από διαφορετικούς προμηθευτές ή από καταναλωτές βάσει ερωτήματος υπό μορφή λέξης κλειδιού, φράσης ή άλλου στοιχείου, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο ολοκληρώνονται τελικά οι εν λόγω συναλλαγές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή γενικών πληροφοριών, σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής. Το τμήμα αυτό είναι άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, όσον αφορά στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη των προϊόντων που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, καθώς και τη σημασία των ως άνω παραμέτρων έναντι άλλων. Η παρούσα δεν ισχύει για τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, όπως ορίζονται στο σημείο 6 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου

2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186).

5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις.

6. Όταν ο προμηθευτής παρέχει πρόσβαση σε αξιολογήσεις προϊόντων από καταναλωτές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή πληροφοριών σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι οι δημοσιευμένες αξιολογήσεις προέρχονται από καταναλωτές που έχουν όντως χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν.»

Άρθρο 8

Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές - Τροποποίηση άρθρου 9στ του ν. 2251/1994

(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - παρ. 7 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994 (Α' 191) τροποποιούνται α) ο τίτλος του άρθρου, προκειμένου να βελτιωθεί νομοτεχνικά και να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) η περ. β', ως προς τον προσδιορισμό του σήματος και την προσθήκη του ποιοτικού σήματος, γ) προστίθενται περ. κ1', λβ', λγ' και λδ' και το άρθρο 9στ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9στ

Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ)

Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται ιδίως σε:

α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος,

β) χρησιμοποίηση σήματος αξιοπιστίας (trustmark), ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος χωρίς την αντίστοιχη άδεια,

γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει,

δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας,

ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλο προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»),

στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια: αα) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές ή ββ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε

εύλογο χρόνο ή

γγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»),

ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή,

η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,

θ) δήλωση, ή με άλλον τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,

ι) παρούσαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,

κ) χρήση κειμένου στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένου από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενό του ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4779/2021 (Α' 27),

κ1) παροχή αποτελεσμάτων αναζήτησης μετά την υποβολή ερωτήματος επιγραμμικής αναζήτησης εκ μέρους καταναλωτή, χωρίς να κοινοποιείται σαφώς τυχόν διαφήμιση επί πληρωμή ή καταβολή τιμήματος ειδικά για την επίτευξη υψηλότερης κατάταξης προϊόντων μεταξύ των αποτελεσμάτων αναζήτησης,

κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν,

κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από το συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,

κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,

κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητά του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,

κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,

κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,

κζ) διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές

συνθήκες της αγοράς,

κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,

κθ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου,

κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει,

λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευσμά του, ή υποδύεται ψευδώς τον καταναλωτή,

λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος, διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν,

λβ) μεταπώληση εισιτηρίων εκδηλώσεων στους καταναλωτές εάν ο προμηθευτής τα απέκτησε χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένα μέσα για να παρακάμψει οποιοδήποτε επιβαλλόμενο όριο στον αριθμό των εισιτηρίων που επιτρέπεται να αγοράσει κάποιος ή οποιουσδήποτε άλλους κανόνες που ισχύουν για την αγορά εισιτηρίων,

λγ) δήλωση ότι οι αξιολογήσεις ενός προϊόντος υποβάλλονται από καταναλωτές που έχουν πράγματι χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν χωρίς να έχουν ληφθεί εύλογα και αναλογικά μέτρα, προκειμένου να ελεγχθεί ότι προέρχονται από τους εν λόγω καταναλωτές,

λδ) υποβολή ή ανάθεση σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο της υποβολής ψευδών αξιολογήσεων ή θετικών κριτικών καταναλωτών ή διαστρέβλωση των αξιολογήσεων ή των θετικών κριτικών καταναλωτών, με σκοπό την προώθηση προϊόντων.»

Άρθρο 9

Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 9θ του ν. 2251/1994

(Άρθρο 11α της Οδηγίας 2005/29/EK - παρ. 5 του άρθρου 3 της Οδηγίας 2019/2161/EE)

Στο άρθρο 9θ του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στην παρ. 2 προστίθενται δεύτερο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 9θ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9θ
Κυρώσεις

(άρθρο 11α της Οδηγίας 2005/29/EK)

1. Όταν παραβιάζονται οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται, συμπληρωματικά με τις κυρώσεις του άρθρου 13α του παρόντος νόμου, οι διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

2. Κάθε καταναλωτής ή ένωση καταναλωτών έχει το δικαίωμα, όταν παραβιάζονται οι διατάξεις των άρθρων 9α και 9γ έως 9η, να ζητά την δικαστική παύση κάθε αθέμιτης εμπορικής πρακτικής και την παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη

εξαιτίας της πρακτικής αυτής. Ο καταναλωτής έχει, επιπλέον, το δικαίωμα να ζητήσει μείωση της τιμής ή να καταγγείλει τη σύμβαση. Τα ένδικα βοηθήματα των προηγούμενων εδαφίων μπορεί να ασκούνται, χωριστά ή από κοινού, κατά ενός ή περισσότερων προμηθευτών του ίδιου οικονομικού τομέα ή κατά ιδιοκτήτη κώδικα, εφόσον αυτός προωθεί κώδικα που ενθαρρύνει τη μη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος μέρους. Τα ένδικα βοηθήματα της παρούσας δεν θίγουν την εφαρμογή άλλων μέσων έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα στους καταναλωτές βάσει του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου.

3. Το δικαστήριο μπορεί, μετά από σχετική αίτηση, να διατάξει, δια του τύπου ή με άλλον πρόσφορο τρόπο, τη δημοσίευση της απόφασης που διατάσσει την παύση της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, στο σύνολό της, ή εν μέρει, καθώς και τη δημοσίευση σχετικής επανορθωτικής δήλωσης του παραβάτη.

4. Ο προμηθευτής στον οποίο αποδίδεται παράβαση των διατάξεων του παρόντος μέρους υποχρεούται να προσκομίζει στο δικαστήριο αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αφορούν εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από το δικαστήριο, εν όψει των δεδομένων της συγκεκριμένης περίπτωσης, λαμβανομένων υπόψη των έννομων συμφερόντων όλων των διαδίκων. Αν δεν προσκομισθούν τα στοιχεία αυτά ή κριθούν ανεπαρκή, οι ισχυρισμοί του ενάγοντος ή των εναγόντων καταναλωτών τεκμαίρονται αληθείς.

5. Ο έλεγχος των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών μπορεί να γίνει και από ιδιοκτήτες κωδίκων συμπεριφοράς, εφόσον προβλέπονται σχετικές διαδικασίες προσφυγής ενώπιον των φορέων αυτών. Η προσφυγή στις διαδικασίες του προηγούμενου εδαφίου δεν συνεπάγεται παράιτηση από το δικαίωμα δικαστικής προσφυγής.

6. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να διατάξει, με απόφαση του, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, την άμεση παύση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση αυτή επιβάλλονται, σε βάρος του παραβάτη, οι κυρώσεις του άρθρου 13α του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 10

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 1α του ν. 2251/1994

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/EE - παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/EE)

Στο άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) αντικαθίστανται οι περ. 5, 7 και 8, β) μετά την περ. 6 προστίθεται περ. 6α και το άρθρο 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1α
Ορισμοί

Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως:

1. Καταναλωτής, κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα.

2. Προμηθευτής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δικαίο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προ-

σώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες.

3. Πωλητής, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο πωλεί καταναλωτικά αγαθά με σύμβαση που συνάπτει κατά την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

4. Παραγωγός, ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.

5. Αγαθά:

(α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα,

(β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»).

6. Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη, κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη,

6α. δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο σημείο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119).

7. Σύμβαση πώλησης, κάθε σύμβαση βάσει της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να μεταβιβάσει την κυριότητα αγαθών στον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένης κάθε σύμβασης που έχει ως αντικείμενο ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών.

8. Σύμβαση παροχής υπηρεσιών, κάθε σύμβαση, πλην σύμβασης πώλησης, βάσει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης ψηφιακής υπηρεσίας, στον καταναλωτή.

9. Χρηματοοικονομική υπηρεσία, κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές.

10. Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.

11. Σταθερό μέσο, κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι

κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

12. Μέσο επικοινωνίας από απόσταση, κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσίας μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο.

13. Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές.

14. Ψηφιακό περιεχόμενο, δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή.

15. Νόμιμη εγγύηση, η ευθύνη του πωλητή για πραγματικά ελαττώματα και έλλειψη συνομολογημένων ιδιοτήτων σύμφωνα με το άρθρο 5 του παρόντος και τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα.

16. Εμπορική εγγύηση, κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης.»

Άρθρο 11

Ορισμοί - Τροποποίηση άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντιστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) τροποποιούνται οι περ. β' και δ' της παρ. 2, με προσθήκη επεξηγήσεων προκειμένου να βελτιωθούν νομοτεχνικά, γ) μετά την περ. 5 προστίθενται περ. 6 έως 11 και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Ορισμοί

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

Για τους σκοπούς των διατάξεων των άρθρων 3 έως 4, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Σύμβαση από απόσταση, κάθε σύμβαση η οποία συνάπτεται μεταξύ του προμηθευτή και του καταναλωτή στο πλαίσιο ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεων από απόσταση ή παροχής υπηρεσιών χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, με αποκλειστική χρήση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το τηλέφωνο, η τηλεομοιοτυπία ή το διαδικτυο, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.

2. Σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος, κάθε σύμβαση μεταξύ του προμηθευτή και του καταναλωτή η οποία πληροί διαζευκτικά τις εξής προϋποθέσεις:

α) συνάπτεται με ταυτόχρονη φυσική παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι

το εμπορικό κατάστημα του προμηθευτή,

β) συνάπτεται κατόπιν προσφοράς από τον καταναλωτή, υπό τις ίδιες συνθήκες που περιγράφονται στην περ. α΄,

γ) συνάπτεται στο εμπορικό κατάστημα του προμηθευτή ή με χρήση οποιουδήποτε μέσου επικοινωνίας από απόσταση αμέσως μετά από προσωπική και ατομική επαφή με τον καταναλωτή σε χώρο που δεν είναι το εμπορικό κατάστημα του προμηθευτή, με την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή,

δ) συνάπτεται στη διάρκεια εκδρομής που έχει οργανωθεί από τον προμηθευτή με σκοπό ή αποτέλεσμα τη διαφήμιση και πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών στον καταναλωτή,

3. Εμπορικό κατάστημα:

α) κάθε ακίνητος χώρος λιανικής πώλησης όπου ο προμηθευτής πραγματοποιεί τη δραστηριότητά του σε μόνιμη βάση,

β) κάθε κινητός χώρος λιανικής πώλησης όπου ο προμηθευτής πραγματοποιεί τη δραστηριότητά του σε συνήθη βάση.

4. Δευτερεύουσα σύμβαση, μια σύμβαση με την οποία ο καταναλωτής αποκτά αγαθά ή υπηρεσίες που συνδέονται με σύμβαση από απόσταση ή με σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος και κατά την οποία τα εν λόγω αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται από τον προμηθευτή ή από ένα τρίτο μέρος με βάση μια ρύθμιση μεταξύ του εν λόγω τρίτου μέρους και του προμηθευτή.

5. Δημόσιος πλειστηριασμός, μέθοδος πώλησης κατά την οποία τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προσφέρονται από τον προμηθευτή σε καταναλωτές, οι οποίοι συμμετέχουν ή έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον πλειστηριασμό οι ίδιοι, μέσω διαφανούς ανταγωνιστικής διαδικασίας προσφορών που διεξάγεται από έναν εκπλειστηριαστή και ο πλειοδότης δεσμεύεται να αγοράσει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

6. Ψηφιακή υπηρεσία:

α) υπηρεσία που επιτρέπει στον καταναλωτή να δημιουργεί, να επεξεργάζεται, να αποθηκεύει δεδομένα σε ψηφιακή μορφή ή να έχει πρόσβαση σε αυτά, ή

β) υπηρεσία που επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων σε ψηφιακή μορφή ή κάθε άλλη αλληλεπίδραση με τα δεδομένα αυτά, τα οποία αναφορτώνονται ή δημιουργούνται από τον καταναλωτή ή άλλους χρήστες της εν λόγω υπηρεσίας.

7. Επιγραμμική αγορά, υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές.

8. Πάροχος επιγραμμικής αγοράς, κάθε προμηθευτής ο οποίος παρέχει επιγραμμική αγορά στους καταναλωτές.

9. Συμβατότητα, η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργήσει με υλικό ή λογισμικό με το οποίο χρησιμοποιούνται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακές υπηρεσίες ιδίου τύπου, χωρίς την ανάγκη μετατροπής του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.

10. Δυνατότητες λειτουργίας (λειτουργικότητα), η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να εκτελεί τις λειτουργίες τους, έχοντας υπό-

ψη τον σκοπό τους.

11. Διαλειτουργικότητα, η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργεί με υλικό ή λογισμικό διαφορετικό από εκείνα με τα οποία χρησιμοποιούνται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακές υπηρεσίες ιδίου τύπου.»

Άρθρο 12

Πεδίο εφαρμογής - Τροποποίηση άρθρου 3α του ν. 2251/1994 (άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 2 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντιστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς τις περιπτώσεις των συμβάσεων στις οποίες εφαρμόζονται τα άρθρα 3 έως και 4η, γ) μετά την παρ. 1 προστίθεται παρ. 1α, δ) στην παρ. 3 τροποποιείται η περ. ζ΄ ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, η περ. ια΄ τροποποιείται ως προς την προσθήκη της περ. 4ε, μετά την περ. ιγ΄ προστίθεται περ. ιδ΄ και το άρθρο 3α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3α

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις τους, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή όπου ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. Εφαρμόζονται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση.

1α. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, επίσης, όταν ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακή υπηρεσία προς τον καταναλωτή και ο καταναλωτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο καταναλωτής υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα για κανέναν άλλο σκοπό.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς.

3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις:

α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας,

β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 (α) του ν. 4213/2013 (ΦΕΚ Α΄ 261) «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L 88/45/4.4.2011) και άλλες διατάξεις» είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι,

γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνο και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα,

δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες,

ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας,

στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας,

ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α΄ 12) «Εναρμόνιση νομοθεσίας με οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326)»,

η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-130/11 (Β΄ 295) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθμ. L33 της 3.2.2009»,

θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων του ν. 2830/2000 (Α΄ 96),

ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση του άρθρου 3δ παρ. 2 και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ,

ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης,

ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας,

ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 δεν θίγουν το εθνικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με το κύρος, την κατάρτιση ή τα έννομα αποτελέσματα μιας σύμβασης, στον βαθμό που στις διατάξεις τους δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσε-

ων.

6. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εμποδίζουν τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που τα άρθρα αυτά παρέχουν.»

Άρθρο 13

Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 36 του ν. 2251/1994 (άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 4 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3β του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στην παρ. 1 αντικαθίστανται οι περ. γ΄, ιβ΄, ιη΄ και ιθ΄, τροποποιείται η περ. ιδ΄ με την απαλοιφή της αναφοράς στον τρόπο απόκτησης αντιγράφων, και μετά την περ. ε΄ προστίθεται περ. εα΄, και το άρθρο 3β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3β

Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

β) την ταυτότητα του προμηθευτή, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του,

γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο προμηθευτής είναι εγκατεστημένος, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Επιπλέον, όταν ο προμηθευτής παρέχει άλλα μέσα επικοινωνίας, που διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρήσει οποιαδήποτε γραπτή επικοινωνία με τον προμηθευτή σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και της ώρας της εν λόγω επικοινωνίας, η ενημέρωση περιλαμβάνει επίσης λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω άλλα μέσα. Τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας που παρέχει ο προμηθευτής διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον προμηθευτή γρήγορα και να επικοινωνήσει με αυτόν αποτελεσματικά. Ανάλογα με την περίπτωση, ο προμηθευτής παρέχει, επίσης, τη γεωγραφική διεύθυνση και τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί,

δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει της περ. γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του προμηθευτή και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του,

ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί,

εα) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων,

στ) το κόστος χρησιμοποίησης του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογιών,

ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει τις υπηρεσίες και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, της πολιτικής που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παρόντων,

η) όπου υπάρχει δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος σύμφωνα με το άρθρο 3ζ παρ. 1, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος το οποίο προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος,

θ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους,

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει χρήση της δυνατότητας του άρθρου 3γ παρ. 3 ή του άρθρου 3δ παρ. 8, ότι ο καταναλωτής δεσμεύεται να καταβάλει το εύλογο κόστος στον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 3ι παρ. 3,

ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμα του υπαναχώρησης,

ιβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση των αγαθών, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,

ιγ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,

ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδικών συμπεριφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 9α περ. στ),

ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,

ιστ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης,

ιζ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο προμηθευτής,

ιη) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,

ιθ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών των οποίων ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,

κ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης στον οποίο υπάγεται ο προμηθευτής, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν.

2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριαστή.

4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος του παρόντος. Ο προμηθευτής έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή.

5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.

6. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες.

7. Οι οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 4η υποχρεώσεις ενημέρωσης σωρευτικά προστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν ο ν. 3844/2010 (Α' 63) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμ-

βουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις» και το π.δ. 131/2003 (Α' 116) «Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).»

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν διάταξη του ν. 3844/2010 ή του Προεδρικού Διατάγματος 131/2003 σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες, έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη των άρθρων 3 έως 4η, υπερισχύει η διάταξη των άρθρων αυτών.

8. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στα άρθρα 3β έως 3ιβ, το βάρος της απόδειξης το έχει ο προμηθευτής.

9. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.»

Άρθρο 14

Πρόσθετες ειδικές υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις που συνάπτονται σε επιγραμμικές αγορές - Προσθήκη άρθρου 36α στον ν. 2251/1994 (άρθρο 6α της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 5 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Μετά το άρθρο 3β του ν. 2251/1994 (Α' 191) προστίθεται άρθρο 36α ως εξής:

«Άρθρο 36α

Πρόσθετες ειδικές υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις που συνάπτονται σε επιγραμμικές αγορές (άρθρο 6α της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

Προτού ο καταναλωτής δεσμευτεί από εξ αποστάσεως σύμβαση ή οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά σε επιγραμμική αγορά, ο πάροχος της επιγραμμικής αγοράς, με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ, παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με τρόπο σαφή και κατανοητό, αλλά και κατάλληλο για τα μέσα επικοινωνίας εξ αποστάσεως:

α) γενικές πληροφορίες, που είναι διαθέσιμες σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής, άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται οι προσφορές, σχετικά με τις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη, όπως ορίζεται στην περ. ια) του άρθρου 9α, των προσφορών που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, και τη σχετική σημασία των εν λόγω παραμέτρων έναντι άλλων,

β) κατά πόσον ο τρίτος που προσφέρει τα αγαθά, τις υπηρεσίες ή το ψηφιακό περιεχόμενο είναι προμηθευτής ή όχι, με βάση τη δήλωση του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς,

γ) όταν ο τρίτος που προσφέρει τα αγαθά, τις υπηρεσίες ή το ψηφιακό περιεχόμενο δεν είναι προμηθευτής ότι τα δικαιώματα των καταναλωτών που απορρέουν από την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών δεν εφαρμόζονται στη σύμβαση,

δ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τον τρόπο επιμερισμού των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη σύμβαση μεταξύ του τρίτου που προσφέρει τα αγαθά, τις υπηρεσίες ή το ψηφιακό περιεχόμενο και του παρόχου της επιγραμμικής αγοράς, πληροφορία η οποία δεν θίγει οποιαδήποτε ευθύνη που ενδέχεται να φέρει σε σχέση με τη σύμβαση δυνάμει άλλης ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας ο πάροχος της επιγραμμικής αγοράς ή ο προμηθευτής που αποτελεί τον τρίτο.»

Άρθρο 15

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 3γ του ν. 2251/1994 (άρθρο 7 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ παρ. 6 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3γ του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) η παρ. 3 τροποποιείται ως προς τις προϋποθέσεις έναρξης της παροχής κατά τη διάρκεια ισχύος του δικαιώματος υπαναχώρησης και το άρθρο 3γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3γ

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 7 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Όσον αφορά στις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 στον καταναλωτή εγγράφως ή, εάν συμφωνεί ο καταναλωτής, σε άλλο σταθερό μέσο. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι ευανάγνωστες και διατυπωμένες σε απλή και κατανοητή γλώσσα.

2. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης ή την επιβεβαίωση της σύμβασης εγγράφως ή, εάν συμφωνεί ο καταναλωτής, σε άλλο σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της επιβεβαίωσης της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αποδοχής του καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ περ. ιγ).

3. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 3ε παρ. 2 και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει τη ρητή αίτησή του πάνω σε σταθερό μέσο και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.

4. Όσον αφορά στις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, εάν ο καταναλωτής έχει ζητήσει ρητώς τις υπηρεσίες του προμηθευτή για την εκτέλεση επισκευών ή συντήρησης για την οποία ο προμηθευτής και ο καταναλωτής αμέσως εκτελούν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους και εάν το ποσό που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν υπερβαίνει τα διακόσια (200) ευρώ:

α) ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. β) και γ) και πληροφορίες για την τιμή και τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, μαζί με εκτίμηση της συνολικής τιμής, εγγράφως ή, εάν ο καταναλωτής συμφωνεί, πάνω σε άλλο σταθερό μέσο. Ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), η) και ια), αλλά δύναται επίσης να μην τις παράσχει εγγράφως ή σε άλλο σταθερό μέσο εάν ο καταναλωτής συμφωνήσει ρητώς,

β) η επιβεβαίωση της σύμβασης που γίνεται σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, οφείλει να περιέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1.

5. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.»

Άρθρο 16

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως - Τροποποίηση άρθρου 3δ του ν. 2251/1994 (άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ παρ. 7 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3δ του ν. 2251/1994 (Α' 191) τροποποιούνται α) ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) το πρώτο εδάφιο της παρ. 4, ως προς την εξαίρεση του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, ως προς την προσθήκη του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, δ) η παρ. 8, ως προς δα) την προσθήκη του συμβατικού όρου καταβολής τιμήματος και δβ) την προσθήκη του συμβατικού όρου αναγνώρισης εκ μέρους του καταναλωτή ότι απόλλυται το δικαίωμα υπαναχώρησής του μετά την εκτέλεση της σύμβασης και το άρθρο 3δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3δ

Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως (άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Όσον αφορά στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες.

2. Εάν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή με σαφή και ευκρινή τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), ε), ιε) και ιστ).

Οι πληροφορίες αυτές πρέπει εμφανίζονται πολύ κοντά προς την επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας.

Ο προμηθευτής οφείλει να μεριμνήσει ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση

πληρωμής. Εάν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός εικονιδίου επιλογής ή ανάλογη λειτουργία, το εικονίδιο επιλογής ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον προμηθευτή. Εάν ο προμηθευτής δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία.

3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά.

4. Εάν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο προμηθευτής παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο ή διά του συγκεκριμένου μέσου πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν τα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του προμηθευτή, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα, αντίστοιχα, στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), β), ε), η) και ιε), εξαιρουμένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης που καθορίζεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος που αναφέρεται στην περ. η). Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, συμπεριλαμβανομένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, παρέχονται από τον προμηθευτή στον καταναλωτή με τον κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, εάν ο προμηθευτής προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας.

6. Εάν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή, ο οποίος δεσμεύεται μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Οι επιβεβαιώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται πάνω σε σταθερό μέσο.

7. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει:

α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 3β παρ. 1, εκτός εάν ο προμηθευτής έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και

β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ περ. ιγ).

8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3ε και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.

9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 8 και 10 του π.δ. 131/2003.

10. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.»

Άρθρο 17

Δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3ε του ν. 2251/1994

(άρθρο 9 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 8 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3ε του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) μετά την παρ. 1 προστίθεται παρ. 1α, γ) τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2, προκειμένου να προσαρμοσθεί στη νέα παρ. 1α, και το άρθρο 3ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3ε

**Δικαίωμα υπαναχώρησης
(άρθρο 9 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)**

1. Εκτός εάν ισχύουν οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3ιβ, ο καταναλωτής διαθέτει προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών για να υπαναχωρήσει από την εξ αποστάσεως σύμβαση ή τη σύμβαση εκτός εμπορικού καταστήματος χωρίς να αναφέρει τους λόγους και χωρίς καμία επιβάρυνση πέρα από τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 του άρθρου 3θ και στο άρθρο 3ι.

1α. Η περίοδος υπαναχώρησης των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών που αναφέρεται στην παρ. 1, παρατείνεται σε τριάντα (30) ημέρες για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο μη προγραμματισμένων επισκέψεων από τον προμηθευτή στην οικία καταναλωτή ή εκδρομών που διοργανώνει προμηθευτής με στόχο ή αποτέλεσμα την προώθηση ή την πώληση προϊόντων στους καταναλωτές.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 3στ, η περίοδος υπαναχώρησης που αναφέρεται στην παρ. 1 λήγει μετά από δεκατέσσερις (14) ημέρες ή, στην περίπτωση της παρ. 1α, τριάντα (30) ημέρες:

α) από την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης για τις συμβάσεις υπηρεσιών,

β) για τις συμβάσεις πώλησης, από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή των αγαθών ή:

i) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού, σε περίπτωση πολλών αγαθών παραγγελθέντων από τον καταναλωτή με μια παραγγελία και παραδιδόμενων χωριστά,

ii) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου, σε περίπτωση παράδοσης αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή πολλά τεμάχια,

iii) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής ή ένα τρίτο μέρος το οποίο υποδεικνύεται από αυτόν, διαφορετικό από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού, σε περίπτωση σύμβασης τακτικής παράδοσης αγαθών σε καθορισμένη χρονική περίοδο,

γ) από την ημέρα σύναψης της σύμβασης, σε περίπτωση συμβάσεων παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε σταθερό μέσο.

3. Τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν, εάν το επιθυμούν, να εκτελέσουν τις συμβατικές υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης.

4. Σε περίπτωση σύμβασης εκτός εμπορικού καταστήματος απαγορεύεται η είσπραξη όλου ή μέρους του τιμήματος, ακόμη και με μορφή αρραβώνα, εγγυοδοσίας, έκδοσης ή αποδοχής αξιόγραφων ή με άλλη μορφή, κατά τη διάρκεια της προθεσμίας της παρ. 1.»

Άρθρο 18

Παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3στ του ν. 2251/1994

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 9 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3στ του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) η παρ. 2 τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθούν οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η περίοδος υπαναχώρησης εκτείνεται σε τριάντα (30) ημέρες, και το άρθρο 3στ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3στ

Παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης όπως απαιτείται από το άρθρο 3β παρ. 1 περ. η), η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δώδεκα (12) μήνες μετά το τέλος της αρχικής προθεσμίας υπαναχώρησης, όπως αυτή προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 3ε παρ.2.

2. Εάν ο προμηθευτής έχει παράσχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου εντός δώδεκα (12) μηνών, από την ημέρα που ορίζεται στο άρθρο 3ε παρ. 2, η περίοδος υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες ή, στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής λαμβάνει τις εν λόγω πληροφορίες.»

Άρθρο 19
Υποχρεώσεις του προμηθευτή σε περίπτωση
υπαναχώρησης - Τροποποίηση
άρθρου 3θ του ν. 2251/1994
(άρθρο 13 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 10
του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) προστίθενται παρ. 4, 5, 6, 7 και 8 και το άρθρο 3θ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3θ
 Υποχρεώσεις του προμηθευτή
 σε περίπτωση υπαναχώρησης
 (άρθρο 13 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Ο προμηθευτής επιστρέφει κάθε πληρωμή που έλαβε από τον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δαπανών παράδοσης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα κατά την οποία ενημερώθηκε για την απόφαση του καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση δυνάμει του άρθρου 3ζ. Ο προμηθευτής προβαίνει στην προβλεπόμενη στο πρώτο εδάφιο επιστροφή χρημάτων χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα πληρωμής με εκείνα που ο καταναλωτής χρησιμοποίησε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν ο καταναλωτής έχει ρητώς συμφωνήσει διαφορετικά και υπό τον όρο να μην επιβαρυνθεί ο καταναλωτής με δαπάνες προκύπτουσες από την επιστροφή των χρημάτων.

2. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1, ο προμηθευτής δεν απαιτείται να επιστρέψει πρόσθετες δαπάνες παράδοσης, εάν ο καταναλωτής ρητώς είχε επιλέξει τρόπο παράδοσης άλλο από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που προσφέρει ο προμηθευτής.

3. Εκτός εάν ο προμηθευτής προσφέρθηκε να παραλάβει ο ίδιος τα αγαθά, όσον αφορά τις συμβάσεις πώλησης, ο προμηθευτής μπορεί να παρακρατήσει την επιστροφή του τιμήματος μέχρι να λάβει πίσω τα αγαθά ή μέχρι ο καταναλωτής να παράσχει αποδείξεις ότι έστειλε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.

4. Όσον αφορά στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του καταναλωτή, ο προμηθευτής συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119) και του ν. 4624/2019 (Α΄ 137).

5. Ο προμηθευτής δεν χρησιμοποιεί κανένα περιεχόμενο, εκτός από δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που παρασχέθηκε ή δημιουργήθηκε από τον καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχεται από τον προμηθευτή, εκτός εάν το εν λόγω περιεχόμενο: α) δεν έχει καμία χρησιμότητα εκτός του πλαισίου του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχεται από τον προμηθευτή, β) αφορά μόνο στη δραστηριότητα του καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχεται από τον προμηθευτή, γ) έχει ομαδοποιηθεί με άλλα δεδομένα από τον προμηθευτή και δεν μπορεί να διαχωριστεί ή μπορεί να διαχωριστεί μόνο με δυσανάλογες προσπάθειες, ή δ) έ-

χει δημιουργηθεί από τον καταναλωτή από κοινού με άλλα πρόσωπα και άλλοι καταναλωτές είναι σε θέση να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το περιεχόμενο αυτό.

6. Με την εξαίρεση των περ. α), β) ή γ) της παρ. 5, ο προμηθευτής, κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, θέτει στη διάθεση του καταναλωτή οποιοδήποτε περιεχόμενο, εκτός από δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο παρασχέθηκε ή δημιουργήθηκε από τον καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχεται από τον προμηθευτή.

7. Ο καταναλωτής δικαιούται να ανακτήσει το εν λόγω ψηφιακό περιεχόμενο δωρεάν, χωρίς να παρεμποδίζεται από τον προμηθευτή, σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε κοινώς χρησιμοποιούμενο και αναγνώσιμο από μηχάνημα μορφότυπο.

8. Σε περίπτωση υπαναχώρησης από τη σύμβαση, ο προμηθευτής μπορεί να εμποδίζει κάθε περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας από τον καταναλωτή, συγκεκριμένα καθιστώντας το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία μη προσβάσιμα στον καταναλωτή ή απενεργοποιώντας τον λογαριασμό χρήστη του καταναλωτή, με την επιφύλαξη της παρ. 6.»

Άρθρο 20
Υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση
υπαναχώρησης - Τροποποίηση
άρθρου 3ι του ν. 2251/1994
(άρθρο 14 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 11
του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3ι του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και στην υποπερ. ι) της περ. β) της παρ. 4, προβλέπεται και η περίπτωση της τριακονθήμερης περιόδου υπαναχώρησης, γ) προστίθεται παρ. 2α, και το άρθρο 3ι διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3ι
 Υποχρεώσεις του καταναλωτή
 σε περίπτωση υπαναχώρησης
 (άρθρο 14 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Εκτός εάν ο προμηθευτής έχει προσφερθεί να παραλάβει τα αγαθά ο ίδιος, ο καταναλωτής επιστρέφει τα αγαθά ή τα μεταβιβάζει στον προμηθευτή ή σε άτομο εξουσιοδοτημένο από τον προμηθευτή να λάβει τα αγαθά, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα κατά την οποία ανακοίνωσε στον προμηθευτή την απόφαση του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 3ζ. Η προθεσμία τηρείται εάν ο καταναλωτής στείλει πίσω τα αγαθά πριν από την εκπνοή της προθεσμίας των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών ή των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε. Ο καταναλωτής επιβαρύνεται μόνο με το άμεσο κόστος επιστροφής των αγαθών, εκτός εάν ο προμηθευτής έχει συμφωνήσει να επιβαρυνθεί ο ίδιος με το εν λόγω κόστος ή εάν ο προμηθευτής έχει παραλείψει να ενημερώ-

σει τον καταναλωτή ότι ο καταναλωτής οφείλει να επιβαρυνθεί με αυτό. Στην περίπτωση συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, εφόσον τα αγαθά έχουν παραδοθεί στην οικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης, ο προμηθευτής συλλέγει με δικά του έξοδα τα αγαθά, εφόσον πρόκειται για αγαθά που από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς.

2. Ο καταναλωτής ευθύνεται για τυχόν μείωση της αξίας των αγαθών μόνο ως αποτέλεσμα της διαχείρισης των αγαθών άλλης πλην εκείνης που είναι αναγκαία για τη διαπίστωση της φύσης, των χαρακτηριστικών και της λειτουργίας των αγαθών. Ο καταναλωτής δεν ευθύνεται σε καμία περίπτωση για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών όταν ο προμηθευτής δεν έχει παράσχει κοινοποίηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σύμφωνα με την περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 3β.

2α. Σε περίπτωση υπαναχώρησης από τη σύμβαση, ο καταναλωτής παραλείπει να χρησιμοποιεί το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία και να τα θέτει στη διάθεση τρίτων.

3. Εάν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει ήδη καταθέσει αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 3γ παρ. 3 ή το άρθρο 3δ παρ. 8, ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει στον προμηθευτή, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ένα ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον προμηθευτή ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης. Το αναλογούν ποσό που ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει στον προμηθευτή υπολογίζεται βάσει της συνολικής τιμής που είχε συμφωνηθεί στη σύμβαση. Εάν η συνολική τιμή είναι υπερβολική, το αναλογούν ποσό θα πρέπει να υπολογιστεί βάσει της αγοραίας αξίας των παρασχεθέντων.

4. Ο καταναλωτής δεν επιβαρύνεται:

α) για την παροχή υπηρεσιών, την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή για παροχή τηλεθέρμανσης, εν μέρει ή εν όλω, κατά τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης, εφόσον:

i) ο προμηθευτής έχει παραλείψει να παράσχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. η) ή ι) ή

ii) ο καταναλωτής δεν έδωσε την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του να ξεκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 3γ παρ. 3 και στο άρθρο 3δ παρ. 8, ή

β) για την εν όλω ή εν μέρει παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παραδίδεται πάνω σε υλικό μέσο, εφόσον:

i) ο καταναλωτής δεν έδωσε την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του για να αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης πριν από το τέλος της δεκατετραήμερης ή της τριακοήμερης περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 3ε ή

ii) ο καταναλωτής δεν αναγνώρισε ότι χάνει το δικαίωμα υπαναχώρησης όταν έδινε τη συγκατάθεσή του ή

iii) ο προμηθευτής έχει παραλείψει να παράσχει την επιβεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 3γ παρ. 2 ή στο άρθρο 3δ παρ. 7.

5. Εκτός αν άλλως ορίζεται στο άρθρο 3θ παρ. 2 και στο παρόν άρθρο, ο καταναλωτής δεν φέρει καμία ευθύνη αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.»

Άρθρο 21

Εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης - Τροποποίηση άρθρου 3ιβ του ν. 2251/1994 (άρθρο 16 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 12 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 3ιβ του ν. 2251/1994 (Α' 191) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) στην περ. α' τροποποιούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, προκειμένου να μην ισχύει το δικαίωμα υπαναχώρησης σε συμβάσεις υπηρεσιών, γ) αντικαθίσταται η περ. ιγ', δ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 3ιβ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3ιβ

Εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης (άρθρο 16 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

Το δικαίωμα υπαναχώρησης που προβλέπεται στα άρθρα 3ε έως 3ια για τις εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, δεν ισχύει όσον αφορά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) συμβάσεις υπηρεσιών μετά την πλήρη παροχή της υπηρεσίας, αλλά εφόσον προβλέπεται στη σύμβαση η υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, μόνο εάν η εκτέλεση άρχισε με την προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του καταναλωτή και με την εκ μέρους του αναγνώριση ότι θα απωλέσει το δικαίωμά του υπαναχώρησης μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή,

β) την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών η τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις της χρηματαγοράς τις οποίες δεν είναι δυνατόν να ελέγξει ο προμηθευτής και οι οποίες ενδέχεται να συμβούν εντός της προθεσμίας υπαναχώρησης,

γ) την προμήθεια αγαθών που κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του καταναλωτή ή σαφώς εξατομικευμένων,

δ) την προμήθεια αγαθών τα οποία μπορούν να αλλοιωθούν ή λήγουν σύντομα,

ε) την προμήθεια σφραγισμένων αγαθών τα οποία δεν είναι κατάλληλα προς επιστροφή, για λόγους προστασίας της υγείας ή για λόγους υγιεινής, και τα οποία έχουν αποσφραγιστεί μετά την παράδοση,

στ) την προμήθεια αγαθών τα οποία, μετά την παράδοση, λόγω της φύσης τους, είναι αναπόσπαστα αναμειγμένα με άλλα στοιχεία,

ζ) την προμήθεια οιοπνευματωδών ποτών, η τιμή των οποίων έχει συμφωνηθεί κατά τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πώλησης, η παράδοση των οποίων μπορεί όμως να πραγματοποιηθεί μόνο μετά από τριάντα (30) ημέρες και η πραγματική τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις στην αγορά, τις οποίες δεν είναι δυνατόν να ελέγξει ο προμηθευτής,

η) συμβάσεις κατά τις οποίες ο καταναλωτής έχει ζητήσει ειδικά επίσκεψη από τον προμηθευτή με σκοπό να πραγματοποιήσει επείγουσες επιδιορθώσεις ή την εκτέλεση εργασιών συντήρησης. Εάν, στην περίπτωση τέτοιων επίσκεψης, ο προμηθευτής παράσχει υπηρεσίες επιπλέον εκείνων που ζητήθηκαν συγκεκριμένα από τον καταναλωτή ή αγαθά πέρα από τα ανταλλακτικά που χρησιμοποιήθηκαν υποχρεωτικά κατά την εκτέλεση εργασιών

συντήρησης ή κατά τις επιδιορθώσεις, το δικαίωμα υπαναχώρησης εφαρμόζεται στις εν λόγω πρόσθετες υπηρεσίες ή αγαθά,

θ) την προμήθεια σφραγισμένων ηχητικών εγγραφών ή σφραγισμένων εγγραφών βίντεο ή σφραγισμένου λογισμικού για υπολογιστές, που αποσφραγίστηκαν μετά την παράδοση,

ι) την προμήθεια εφημερίδων και παντός είδους περιοδικών, εξαιρουμένων των συνδρομητικών συμβάσεων για την προμήθεια αυτών των εντύπων,

ια) συμβάσεις συναφθείσες σε δημόσιο πλειστηριασμό,

ιβ) την παροχή στέγασης πλην για σκοπούς κατοικίας, μεταφοράς αγαθών, υπηρεσιών ενοικίασης αυτοκινήτων, εστίασης ή υπηρεσιών σχετιζόμενων με δραστηριότητες αναψυχής, εάν η σύμβαση προβλέπει συγκεκριμένη ημερομηνία ή προθεσμία εκτέλεσης,

ιγ) συμβάσεις προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο, εφόσον η εκτέλεση έχει ξεκινήσει και εφόσον προβλέπεται στη σύμβαση η υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, σε περίπτωση που:

i) ο καταναλωτής έδωσε την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του, ώστε να ξεκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης στη διάρκεια της περιόδου ισχύος του δικαιώματος υπαναχώρησης,

ii) ο καταναλωτής αναγνώρισε ότι χάνει το δικαίωμά του υπαναχώρησης, και

iii) ο προμηθευτής προέβη στην παροχή της επιβεβαίωσης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3γ ή στην παρ. 7 του άρθρου 3δ.

Οι εξαιρέσεις από το δικαίωμα υπαναχώρησης που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, σύμφωνα με τις περ. α), β), γ) και ε), δεν ισχύουν για τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο μη προγραμματισμένων επισκέψεων προμηθευτή στην οικία καταναλωτή ή εκδρομών που διοργανώνει προμηθευτής για την προώθηση ή την πώληση προϊόντων στους καταναλωτές.»

Άρθρο 22

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος - Τροποποίηση

άρθρου 4 του ν. 2251/1994

(άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ - παρ. 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 (Α' 191) α) τροποποιείται ο τίτλος, προκειμένου να συμπληρωθεί η αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, β) αντικαθίστανται οι περ. ε', ζ' και η' της παρ. 1 και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περι-

στάσεις:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

β) την ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του,

γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,

ε) επιπλέον της υπενθύμισης περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, την υπενθύμιση περί ύπαρξης εξυπηρέτησης μετά την πώληση και, κατά περίπτωση, την παροχή εμπορικών εγγυήσεων, μαζί με τους σχετικούς όρους εφαρμογής,

στ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,

ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών,

η) κατά περίπτωση, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών της οποίας ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση.

2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν.

4. Για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο μπορούν να προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.»

Άρθρο 23

Κυρώσεις - Τροποποίηση άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (άρθρα 13 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ και 86 της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ - άρθρο 1, παρ. 5 και 6 του άρθρου 3, παρ. 13 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2161/2019/ΕΕ)

Στο άρθρο 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191), α) τροποποιούνται αα) το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 2 ως προς την εξειδίκευση της παραπομπής στις κείμενες διατάξεις, αβ) η περ. β' της παρ. 2 ως προς το πλαίσιο του επιβαλ-

λόμενου προστίμου, καθώς και τα όρια και τις προϋποθέσεις επιβολής προστίμου σε περίπτωση υποτροπής, β) προστίθενται παρ. 2α και παρ. 2β, γ) τροποποιείται η παρ. 3, προκειμένου γα) στο εισαγωγικό εδάφιο να προστεθεί η μη χορήγηση εγγράφων, γβ) στην περ. β) να προσαρμοσθεί το ύψος του προστίμου, δ) τροποποιείται η παρ. 4, με την κατάργηση της εξουσιοδότησης για την παροχή δυνατότητας αναπροσαρμογής των επιβαλλόμενων προστίμων, ε) αντικαθίσταται η παρ. 5, στ) τροποποιείται η παρ. 6, προκειμένου στα) να προβλεφθεί αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος στην περίπτωση παραβάσεων που διαπράττονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, στβ) να τροποποιηθεί το δεύτερο εδάφιο ως προς την αρμοδιότητα παροχής της σχετικής γνώμης και σγ) να καταργηθεί το τελευταίο εδάφιο, ζ) προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 13α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13α
Κυρώσεις

1. Οι καταγγελίες των καταναλωτών εναντίον προμηθευτή, πωλητή, παραγωγού ή διανομέα που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, κοινοποιούνται, με απόδειξη παραλαβής, στον προμηθευτή, πωλητή, παραγωγό ή διανομέα με πρόσκληση για απάντηση, με κάθε πρόσφορο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της επίδοσης δια του ταχυδρομείου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο προμηθευτής, πωλητής, παραγωγός ή διανομέας υποχρεούται να απαντά εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο, στις καταγγελίες μέσα στην προθεσμία που τάσσεται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, η οποία αρχίζει από την επίδοση της σχετικής πρόσκλησης.

2. Με την επιφύλαξη του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2021, Α' 95) και του ν. 4177/2013 (Α' 173), περί κανόνων ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, σε βάρος των προμηθευτών, πωλητών, παραγωγών ή διανομέων που παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου επιβάλλεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν καταγγελίας ή και αυτεπαγγέλτως, μια ή περισσότερες από τις παρακάτω κυρώσεις:

α) σύσταση για συμμόρφωση εντός οριζόμενης προθεσμίας, άρση της προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον ή, αν ο προμηθευτής, πωλητής, παραγωγός ή διανομέας έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον,

β) πρόστιμο ύψους από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ. Αν εντός της τελευταίας πενταετίας πριν από την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου έχουν εκδοθεί σε βάρος του ίδιου προμηθευτή, πωλητή, παραγωγού ή διανομέα περισσότερες από μία (1) αποφάσεις επιβολής προστίμου, για παραβάσεις είτε του παρόντος νόμου είτε άλλων νόμων που παραπέμπουν για την επιβολή κυρώσεων στο παρόν άρθρο, το ανώτατο ύψος του προστίμου ορίζεται σε τρία εκατομμύρια ευρώ (3.000.000) ευρώ.

2α. Για την επιβολή κυρώσεων, λαμβάνεται υπόψη κατά περίπτωση κάθε άλλο επιβαρυντικό ή ελαφρυντικό στοιχείο που προκύπτει από τις περιστάσεις της υπόθεσης και ιδίως:

α) η φύση, η βαρύτητα, η έκταση και η διάρκεια της παράβασης,

β) ενέργειες του πωλητή, προμηθευτή, παραγωγού ή διανομέα με σκοπό τον μετριασμό ή την επανόρθωση της ζημίας που υπέστησαν οι καταναλωτές,

γ) προηγούμενες παραβάσεις του πωλητή, προμηθευτή, παραγωγού ή διανομέα,

δ) τα οικονομικά οφέλη που αποκόμισε ή τις ζημιές που απέφυγε ο πωλητής, προμηθευτής, παραγωγός ή διανομέας λόγω της παράβασης, εφόσον τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα, και

ε) οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν στον πωλητή, προμηθευτή, παραγωγό ή διανομέα για την ίδια παράβαση σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διασυνοριακές υποθέσεις, όπου οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω κυρώσεις είναι διαθέσιμες μέσω του μηχανισμού που θεσπίστηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 345).

2β. Όταν πρόκειται να επιβληθούν κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394, περί εκτεταμένων παραβάσεων ή εκτεταμένων παραβάσεων με ενωσιακή διάσταση, το μέγιστο ύψος του προστίμου είναι τουλάχιστον ίσο με το τέσσερα τοις εκατό (4%) του ετήσιου κύκλου εργασιών του πωλητή, προμηθευτή, παραγωγού ή διανομέα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος ή στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Εφόσον δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τον ετήσιο κύκλο εργασιών του πωλητή, προμηθευτή, παραγωγού ή διανομέα, το μέγιστο ύψος του προστίμου είναι πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

3. Σε βάρος του προμηθευτή, πωλητή, παραγωγού ή διανομέα, ο οποίος δεν απαντά σε καταγγελίες καταναλωτών σύμφωνα με την παρ. 1 ή δεν χορηγεί τα αιτούμενα έγγραφα, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μπορεί να προβεί σε:

α) σύσταση για συμμόρφωση εντός οριζόμενης προθεσμίας, άρση της προσβολής και παράλειψή της στο μέλλον ή, αν ο προμηθευτής, πωλητής, παραγωγός ή διανομέας έχει ήδη συμμορφωθεί πριν από τη σύσταση, σύσταση παράλειψης της προσβολής στο μέλλον με προειδοποίηση επιβολής προστίμου,

β) επιβολή προστίμου από δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ.

4. Τα ποσά των προστίμων που επιβάλλονται κατά τις παρ. 2 και 3 εισπράττονται σύμφωνα με το ν.δ. 356/1974 (Α' 90), περί Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

5. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο των προηγούμενων παραγράφων, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.

6. Αν οι παραβάσεις του παρόντος διαπράττονται από: α) πιστωτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές εταιρείες ή επιχειρήσεις και οργανισμούς του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας, που εποπτεύονται από την Τράπεζα

της Ελλάδος ή β) εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, που εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα νόμο επιβάλλονται μετά από γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κατά περίπτωση. Η γνώμη αυτή παρέχεται μετά από σχετική αίτηση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του δευτέρου εδαφίου της παρούσας, οι διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται χωρίς την ανωτέρω γνώμη.

7. Αν το αγαθό της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 9δ είναι τρόφιμο, με την έννοια του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων, αρμόδια αρχή για την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 9θ και του παρόντος άρθρου είναι ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.).»

Άρθρο 24

Τροποποίηση του Παραρτήματος του ν. 2251/1994 (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ - περ. 6' της παρ. 4 και παρ. 15 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/2161/ΕΕ)

Στο Παράρτημα που προσαρτάται στον ν. 2251/1994 (Α' 191) α) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, β) τροποποιούνται β) το νέο τέταρτο εδάφιο του Τμήματος Α' του Παραρτήματος, με τίτλο «Υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση - Δικαίωμα υπαναχώρησης» ως προς την απαλοιφή του φαξ, ως μέσου κοινοποίησης και στοιχείου επικοινωνίας, ββ) το σημείο 2 του Τμήματος Α' του Παραρτήματος, με τίτλο «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου», ως προς την απαλοιφή του φαξ, ως μέσου κοινοποίησης και στοιχείου επικοινωνίας και ως προς την υποχρεωτική αναγραφή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, βγ) η πρώτη περίπτωση του Τμήματος Β' του Παραρτήματος, ως προς την απαλοιφή της αναγραφής του φαξ και ως προς την υποχρεωτική αναγραφή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και το Παράρτημα διαμορφώνεται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ)

ΤΜΗΜΑ Α'

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός 14 ημερολογιακών ημερών χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση.

Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1]

Στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε ισχύει περίοδος υπαναχώρησης τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών.

Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλετε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με

μία ξεκάθαρη δήλωση, όπως επιστολή που θα σταλεί με ταχυδρομείο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3]

Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησής σας πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης.

Συνέπειες της υπαναχώρησης

Εάν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, θα σας επιστρέψουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης (εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς προσφέρουμε), χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό, σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων [4][5] [6].

Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου:

[1.] Αναγράψτε ένα από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών:

α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύναψης της σύμβασης.»

β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδείχθηκε από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών.»

γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελθέντα από τον καταναλωτή με μια παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδείχθηκε από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού.»

δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά την προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδείχθηκε από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.»

ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδείχθηκε από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.»

[2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμο σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας, τον αριθμό του τηλεφώνου σας και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.

[3.] Εάν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα

θα: «Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Εάν χρησιμοποιήσετε αυτήν τη δυνατότητα, θα σας διαβιβάσουμε χωρίς καθυστέρηση πάνω σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας.»

[4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.»

[5.] Εάν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεδεμένα με τη σύμβαση:

α) να αναγραφεί:

- «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή

- «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή στ ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, εάν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εάν στείλετε πίσω τα αγαθά πριν από τη λήξη της περιόδου των 14 ημερών.»

β) να αναγραφεί:

- «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.»,

- «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.»,

- Εάν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεστε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους... ευρώ [αναγράψτε ποσό].» ή, εάν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσό].», ή

- Εάν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύμβασης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και

γ) να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών.».

[6.] Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Εάν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/φυσικού αερίου/ηλεκτρικής ενέργειας/τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούστε να μας κατα-

βάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσόν που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση.».

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

(συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο μόνο εάν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)

- Προς [ο προμηθευτής οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του]:

- Γνωστοποιώ/Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβαση μου/μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών (*)/παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*)

- Που παραγγέλθηκε(-αν) στις (*)/που παρελήφθη(-αν) στις (*)

- Όνομα καταναλωτή(-ών)

- Διεύθυνση καταναλωτή(-ών)

- Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο εάν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί)

- Ημερομηνία

(*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Άρθρο 25

Ψυχική υγεία των ανήλικων καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 7α του ν. 2251/1994

Στην παρ. 4α άρθρου 7α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4α διαμορφώνεται ως εξής:

«4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδεται Κώδικας Δεοντολογίας για τις επιχειρήσεις της παρ. 4, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ανηλικών της παρ. 5. Με την ίδια απόφαση μπορούν να προβλέπονται οι κυρώσεις για παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και να καθορίζονται τα όργανα διενέργειας ελέγχων και τα όργανα επιβολής των κυρώσεων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 26

Αδειοδότηση μεταποιητικών δραστηριοτήτων εντός της Ιεράς Κοινότητας Αγίου Όρους - Τροποποίηση άρθρου 9 του ν. 1198/1981

Στο άρθρο 9 του ν. 1198/1981 (Α΄ 238), προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή για την άσκηση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων επί του εδαφικού τμήματος του Αγίου Όρους, κατά παρέκκλιση της παρ. 14 του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143), ορίζεται το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με την εξαίρεση των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 44

του π.δ. 132/2017 (Α' 160). Για την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης ή της έγκρισης λειτουργίας ή για την υποβολή γνωστοποίησης, προηγείται η σύμφωνη γνώμη της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους και του Κέντρου Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομιάς. Η αρμοδιότητα της εποπτείας της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των ως άνω δραστηριοτήτων ασκείται από το Κέντρο Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομιάς.»

Άρθρο 27

Διευκόλυνση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργάνων (ομοσπονδιών) των πωλητών λαϊκών αγορών - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 23 του ν. 4849/2021

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 4849/2021 (Α' 207) τροποποιείται, με την διαγραφή των λέξεων «δύνανται να» και η παρ. 8 του άρθρου 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Για τη διευκόλυνση της λειτουργίας των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργάνων (ομοσπονδιών) των πωλητών λαϊκών αγορών, πέραν του ημερήσιου τέλους, συνεισπράττεται και συνδρομή υπέρ των οργάνων αυτών. Το ποσό της συνδρομής δεν αποτελεί δημόσιο έσοδο ή ανταποδοτικό τέλος ή έσοδο του φορέα λειτουργίας και εισπράττεται πέραν του ημερήσιου τέλους. Η απόδοσή του στις δικαιούχες οργανώσεις γίνεται με σεβασμό στην ανεξαρτησία τους από τους φορείς λειτουργίας. Έως την πρώτη εβδομάδα του Δεκεμβρίου, εκάστου έτους, με ισχύ το επόμενο έτος, οι ενδιαφερόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις, εφόσον το επιθυμούν, καταθέτουν στους φορείς λειτουργίας αίτηση για την εφαρμογή της παρούσας, στην οποία περιλαμβάνονται η απόφαση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το καταστατικό της οργάνωσης για το ύψος της συνδρομής, ο κατάλογος των πρωτοβάθμιων φορέων μελών τους και οι λαϊκές αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται τα πρωτοβάθμια αυτά όργανα. Το ποσό της συνδρομής, που εισπράττεται με τη διαδικασία της παρούσας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του ημερήσιου ανταποδοτικού τέλους. Οι πωλητές που δεν είναι μέλη πρωτοβάθμιων σωματείων, μελών των ομοσπονδιών, με αίτησή τους στον φορέα λειτουργίας, δεν καταβάλλουν την ανωτέρω αναφερόμενη συνδρομή.»

Άρθρο 28

Αρμοδιότητα για την έκδοση, χορήγηση, μεταβίβαση και την ανανέωση αδειών πωλητών λαϊκών αγορών - Τροποποίηση άρθρου 26 του ν. 4849/2021

Στο άρθρο 26 του ν. 4849/2021 (Α' 207), α) καταργούνται οι περ. δ' και ζ' της παρ. 2, β) προστίθεται περ. ιβ' στην παρ. 2, γ) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 26 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 26

Αρμοδιες αρχές - Φορείς λειτουργίας των λαϊκών αγορών

1. Αρμοδιες αρχές για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών, και φορείς λειτουργίας τους, είναι οι δήμοι της χώρας εντός των ορίων των οποίων αυτές λειτουργούν. Ειδικά για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών που λειτουργούν

εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, αρμόδιες αρχές ορίζονται η Περιφέρεια Αττικής και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αντίστοιχα.

2. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 έχουν, για τις λαϊκές αγορές που λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν εντός των ορίων τους, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Την ίδρυση, την κατάργηση, τη μετακίνηση, την επέκταση και τη χωροθέτηση των λαϊκών αγορών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 27, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία τους, και ιδίως την καθαριότητα του χώρου κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας της λειτουργίας της λαϊκής αγοράς,

β) την έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκής Αγοράς, με τον οποίο ρυθμίζεται κάθε σχετικό ζήτημα με τη λειτουργία της λαϊκής αγοράς, που δεν ορίζεται με τον παρόντα νόμο, και ιδίως το ύψος του ημερήσιου ανταποδοτικού τέλους και ο τρόπος καταβολής του,

γ) την καταχώρηση για κάθε λαϊκή αγορά στο Ο.Π.Σ.Α.Α., των ακόλουθων στοιχείων:

γα) της απόφασης ίδρυσης, μετακίνησης ή επέκτασης της λαϊκής αγοράς,

γβ) του Κανονισμού Λειτουργίας λαϊκής αγοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 28, και

γγ) του τοπογραφικού διαγράμματος της λαϊκής αγοράς, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 25,

δ) (καταργείται),

ε) τη διαπίστωση της αυτοδίκαιης απώλειας της θέσης πωλητή σε λαϊκή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 21, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α. και του πωλητή,

στ) την εποπτεία της διαδικασίας αναπλήρωσης υποβοήθησης πωλητή και πρόσληψης υπαλλήλου, για το σύνολο των λαϊκών αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο πωλητής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 22, και την ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α.,

ζ) (καταργείται),

η) την προσθήκη στους καταστατικούς σκοπούς υφιστάμενων κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. του τρόπου υλοποίησης μίας ή περισσοτέρων αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 3852/2010 (Α' 87), και τη συμμετοχή αυτών σε χρηματοδοτικά προγράμματα, σε διακρατικές και διαπεριφερειακές δράσεις με κοινωνικό, πολιτιστικό και οικονομικό περιεχόμενο, συναφές με τον χώρο των λαϊκών αγορών,

θ) την ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ασφάλεια και υγιεινή των προϊόντων, το μάρκετινγκ προϊόντων και άλλους αντίστοιχους σκοπούς, σε σύμπραξη με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς,

ι) την ανάθεση σε ιδιωτικό φορέα του ελέγχου της καθαριότητας και υγιεινής, της φύλαξης, της διαγράμμισης και άλλων αντίστοιχων καθηκόντων,

ια) την προσθήκη πωλούμενων προϊόντων στη λαϊκή αγορά και

ιβ) την αμοιβαία ανταλλαγή και αλλαγή θέσης δραστηριοποίησης στην ίδια λαϊκή αγορά, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 20.

3. Οι Περιφέρειες είναι, σε κάθε περίπτωση, αρμόδιες, για:

α) την έκδοση της προκήρυξης για τη χορήγηση αδειών και θέσεων στις λαϊκές αγορές,

β) την έκδοση, τη χορήγηση και την ανανέωση αδειών παραγωγού και επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά

και την παραχώρηση των νέων θέσεων δραστηριοποίησης σε κάθε λαϊκή αγορά, σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 14 έως 17, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α.,

γ) τη μεταβίβαση της άδειας και των θέσεων δραστηριοποίησης πωλητή, για το σύνολο των λαϊκών αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19, και τη σχετική ενημέρωση του Ο.Π.Σ.Α.Α..

Αρμόδια για τις περ. β' και γ' είναι η περιφέρεια που εξέδωσε την άδεια ή, αν η άδεια εκδόθηκε από δήμο, η περιφέρεια στα όρια της οποίας ανήκει ο δήμος ή η Περιφέρεια Αττικής αν η άδεια εκδόθηκε από τον Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Αθήνας Πειραιά, ή η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, αν η άδεια εκδόθηκε από τον Οργανισμό Λαϊκών Αγορών Θεσσαλονίκης.»

Άρθρο 29

Νομοτεχνική διόρθωση παραπομπής - Τροποποίηση περ. γ' άρθρου 28 του ν. 4849/2021

Στην περ. γ' του άρθρου 28 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί Κανονισμού Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, ο αριθμός «10», αντικαθίσταται από τον αριθμό «29».

Άρθρο 30

Ιδεατό στερεό - Τροποποίηση άρθρου 11 του ν. 4067/2012

Η περ. λγδ' της παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4067/2012 (Α' 79) τροποποιείται, α) με την προσθήκη νέου τρίτου εδαφίου, β) με την αναφορά στο τελευταίο εδάφιο του ν. 4858/2021 (Α' 220), με τον οποίο καταργήθηκε ο ν. 3028/2002 (Α' 153) και η περ. λγδ' της παρ. 6 του άρθρου 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«λγδ. Οι στεγασμένοι χώροι στάθμευσης που απαιτούνται κατά τις οικείες διατάξεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών του κτιρίου και οι απαραίτητες για τη λειτουργία των χώρων αυτών εγκαταστάσεις (υπέργεια γκαράζ), εφόσον υλοποιούνται εντός της επιτρεπόμενης κάλυψης και μέχρι ύψος που δεν υπερβαίνει το 10% του συνολικού ύψους τους. Για την κατασκευή ψηλών κτιρίων μπορούν να χορηγούνται παρεκκλίσεις από τις διατάξεις των άρθρων 13 και 14, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να ορίζεται ότι στα ψηλά κτίρια δεν εφαρμόζεται το παρόν για το ιδεατό στερεό. Σε περίπτωση που τα κτίρια αυτά βρίσκονται εντός κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου, ιστορικού τόπου ή άλλης προστατευόμενης περιοχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021 (Α' 220), απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.»

Άρθρο 31

Κτίρια ειδικής αρχιτεκτονικής σχεδίασης - Εξουσιοδοτική ρύθμιση - Τροποποίηση άρθρου 13 του ν. 4067/2012

Στο άρθρο 13 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορούν να καθορίζονται κριτήρια χαρακτηρι-

σμού κτιρίων ως ειδικής αρχιτεκτονικής σχεδίασης. Στην περίπτωση αυτή, με την απόφαση και τη διαδικασία της παρ. 3 διενεργείται ο χαρακτηρισμός του κτιρίου ως ειδικής αρχιτεκτονικής σχεδίασης με βάση ένα ή περισσότερα κριτήρια της απόφασης του πρώτου εδαφίου και εγκρίνεται το ύψος της χορηγούμενης παρέκκλισης.»

Άρθρο 32

Κατασκευές πάνω από το μέγιστο ύψος - Τροποποίηση άρθρου 19 του ν. 4067/2012

Στο άρθρο 19 του ν. 4067/2012 (Α' 79) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Στα ψηλά κτίρια της παρ. 97 του άρθρου 2, πάνω από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος επιτρέπονται:

α. Μέχρι έξι (6) μέτρα πάνω από το μέγιστο ύψος:

αα. Οι κατασκευές της παρ. 2, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα σε αυτήν. Ειδικά ως προς την περ. γ' της παρ. 2, οι επιτρεπόμενες εντός των έξι (6) μέτρων κατασκευές περιλαμβάνουν και την απόληξη των κλιμακοστασίων με στάση ανελκυστήρα στον τελευταίο όροφο ή στο δώμα, τα φρεάτια ανελκυστήρων και τα μηχανοστάσια ανελκυστήρων, εφόσον αυτά είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του.

αβ. Κατασκευές και εγκαταστάσεις που είναι απαραίτητες για τη συντήρηση και τον καθαρισμό των ψηλών κτιρίων, καθώς και για λόγους ασφαλείας.

αγ. Κατασκευές αντιθορυβικής προστασίας (ηχοπετάσματα).

αδ. Αρχιτεκτονικά και διακοσμητικά πετάσματα περιμετρικά του δώματος του κτιρίου, συνδεδεμένα με τις όψεις του.

β. Χωρίς περιορισμό ύψους:

βα. Οι κατασκευές και εγκαταστάσεις των περ. α' και β' της παρ. 3.

ββ. Σημάνσεις ασφαλείας, εφόσον κρίνονται απαραίτητες από τις αρμόδιες υπηρεσίες.»

Άρθρο 33

Προέγκριση οικοδομικής άδειας - Προσωρινές κατασκευές και εργασίες - Τροποποίηση άρθρου 5 του ν. 4062/2012

Στο άρθρο 5 του ν. 4062/2012 (Α' 70), α) τροποποιείται η παρ. 1 αα) στο δεύτερο εδάφιο, με την απαλοιφή της αναφοράς στις προθεσμίες του ν. 4495/2017 (Α' 167), αβ) στο έκτο εδάφιο με την προσθήκη της διαδικασίας έκδοσης προέγκρισης οικοδομικών αδειών, αγ) με την προσθήκη νέων εδαφίων, έβδομου, όγδοου, ένατου και δέκατου, β) προστίθενται παρ. 6Α και 11 και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Οικοδομικές άδειες

1. Για όλες τις οικοδομικές εργασίες εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά απαιτείται η έκδοση άδειας κατά τις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 167), και κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, υπό την επιφύλαξη των όρων και των προϋποθέσεων που τίθενται στο από 11.12.2020 Γενικό Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας στο πλαίσιο του έργου «Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά» μεταξύ του Υπουργείου Πολιτι-

σμού και Αθλητισμού και των εταιρειών: α) «ΕΛΛΗΝΙΚΟ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» και β) «LAMDA DEVELOPMENT S.A.». Οι άδειες χορηγούνται από το Γραφείο Ελληνικού του άρθρου 6 ύστερα από υποβολή αίτησης από τον κύριο ή τον έχοντα νόμιμο δικαίωμα. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά στοιχεία και τις μελέτες που ορίζονται στον ν. 4495/2017 ή μετά από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του παρόντος, από τα ειδικά δικαιολογητικά στοιχεία και τις μελέτες που ορίζονται στην πιο πάνω απόφαση.

Οι προεγκρίσεις οικοδομικών αδειών εκδίδονται από το Γραφείο Ελληνικού. Στην περίπτωση αυτήν, το τοπογραφικό διάγραμμα ελέγχεται και θεωρείται από το Γραφείο Ελληνικού κατά παρέκκλιση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017. Η προέγκριση οικοδομικής άδειας ισχύει για τρία (3) έτη και η διαδικασία για την έκδοσή της είναι η ακόλουθη:

α. Το Γραφείο Ελληνικού ελέγχει τα υποβληθέντα δικαιολογητικά και μελέτες εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή τους, διατυπώνοντας αιτιολογημένα άπαξ εντός της ίδιας προθεσμίας παρατηρήσεις για ελλείψεις ή λάθη που διαπιστώνονται κατά τον έλεγχο,

β. ο διαχειριστής της αίτησης ή ο υπεύθυνος μηχανικός προβαίνουν άπαξ σε απαιτούμενες συμπληρώσεις ή διορθώσεις εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των παρατηρήσεων,

γ. η προέγκριση εκδίδεται εντός είτε της προθεσμίας της περ. α' είτε αποκλειστικής προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την υποβολή των συμπληρώσεων ή διορθώσεων της περ. β'. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της προθεσμίας, η προέγκριση θεωρείται χορηγηθείσα.

Η αναθεώρηση της προέγκρισης είναι υποχρεωτική, μόνο εάν τα πολεοδομικά μεγέθη κάλυψης, δόμησης, όγκου ή ύψους μεταβάλλονται σε ποσοστό μεγαλύτερο του πέντε τοις εκατό (5%) σε σχέση με τα υποβληθέντα διαγράμματα. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017.

Εφόσον απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις, γνωμοδότηση Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής επί των αρχιτεκτονικών μελετών που υποβάλλονται για την έκδοση οικοδομικής άδειας, αυτή παρέχεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής του άρθρου 13 του ν. 4495/2017.

Οι αρμοδιότητες της έγκρισης των υψομετρικών μελετών οδών για τις εργασίες αυτές ασκούνται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Προς τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται στη Διεύθυνση Οδικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από:

α) πινακίδες σε κλίμακα 1:500 των πολεοδομικών μελετών και των μελετών έγκρισης χωρικής οργάνωσης,

β) διαγράμματα υψομετρικών μελετών σε κλίμακα 1:1000/1:100 και

γ) τεύχος στοιχείων πολυγωνομετρίας, στοιχείων χωροσταθμικού δικτύου, συντεταγμένων κορυφών οικοδομικών τετραγώνων και αξονοδιασταυρώσεων.

Η έγκριση της υψομετρικής μελέτης παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου. Εφόσον υπάρχει εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη, οι βεβαιώσεις που απαιτούνται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας, χορηγούνται από την υπηρεσία του άρθρου 6 εντός πέντε (5) ημερών

από την υποβολή της αίτησης. Με την πάροδο της προθεσμίας άπρακτης, η βεβαίωση θεωρείται χορηγηθείσα.

1.α. Για την έκδοση των οικοδομικών αδειών εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά και μέχρι την αποπεράτωση του οδικού δικτύου που έχει εγκριθεί με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3, η κυκλοφοριακή σύνδεση των εγκαταστάσεων διενεργείται από και προς το υφιστάμενο εγκεκριμένο οδικό δίκτυο στα όρια του Μητροπολιτικού Πόλου μέσω προσωρινών συνδέσεων εντός του Πόλου. Ο τρόπος σύνδεσης των εγκαταστάσεων με το εγκεκριμένο οδικό δίκτυο αποτυπώνεται σε μελέτη, η οποία εγκρίνεται από το Τμήμα Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Αθήνας - Αττικής της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Περιοχών της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Οι εργασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των παραπάνω μελετών, όπως περιφράξεις, μικρής έκτασης επισκευές και συμπληρώσεις του υφιστάμενου οδικού δικτύου, κοπή δέντρων και φωτισμός, εγκρίνονται συνολικά για όλη την έκταση στην οποία υλοποιούνται, ή και τμηματικά κατ' επιλογή του ενδιαφερομένου, από το Γραφείο Ελληνικού, το οποίο εκδίδει την αντίστοιχη έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ανεξαρτήτως προϋπολογισμού. Η τελική σύνδεση των εγκαταστάσεων με το εγκεκριμένο οδικό δίκτυο του Πόλου, ομοίως, αποτυπώνεται σε μελέτη, η οποία συντάσσεται μετά από την έκδοση της σχετικής βεβαίωσης περαίωσης του ανεξάρτητου μηχανικού του άρθρου 6Α και εγκρίνεται από τη Διεύθυνση του δευτέρου εδαφίου. Οι ως άνω μελέτες μπορούν να είναι ενιαίες για περισσότερες από μία εγκαταστάσεις και αναθεωρούνται στο σύνολό τους ή τμηματικά. Το β.δ. 465/1970 (Α' 150) δεν εφαρμόζεται.

1.β. Μέχρι την αποπεράτωση των δικτύων υποδομών που έχουν εγκριθεί με τις διοικητικές πράξεις των άρθρων 2 και 3, όπως ιδίως, των δικτύων κοινής ωφέλειας, η σύνδεση των κτισμάτων, κατασκευών και εν γένει εγκαταστάσεων διενεργείται σε προσωρινά δίκτυα, υφιστάμενα ή μη, εντός ή εκτός του Πόλου. Ο σχεδιασμός των προσωρινών δικτύων και η σύνδεση των ως άνω εγκαταστάσεων με τα δίκτυα αυτά αποτυπώνονται σε μελέτη, η οποία εγκρίνεται από τον αρμόδιο φορέα του αντίστοιχου δικτύου μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Η ως άνω μελέτη μπορεί να είναι ενιαία για περισσότερες εγκαταστάσεις και αναθεωρείται στο σύνολό της ή τμηματικά.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γραφείου Ελληνικού και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται ειδικά δικαιολογητικά στοιχεία και μελέτες για την έκδοση των οικοδομικών αδειών, ειδική διαδικασία ελέγχου, καθώς και ειδικοί χρόνοι ισχύος και ειδικές διαδικασίες προϋποθέσεις αναθεώρησης και ενημέρωσης των φακέλων των οικοδομικών αδειών στις περιοχές της παρ. 1, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων.

3.α. Κτίρια και εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, δύναται να κατεδαφίζονται κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις. Η έκδοση των αδειών κατεδάφισης γίνεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου

στο Γραφείο Ελληνικού του άρθρου 6.

β. Για την έκδοση της άδειας κατεδάφισης απαιτούνται αποκλειστικά τα εξής δικαιολογητικά:

- Αίτηση του ενδιαφερομένου με τα στοιχεία του προς κατεδάφιση κτιρίου, δήλωση αναθέσεως ανάληψης και φύλλο ελέγχου.

- Τεχνική έκθεση του κτιρίου.

- Διάγραμμα του κτιρίου σε κατάλληλη κλίμακα.

- Σκαριφηματική τομή κάτοψης του κτιρίου.

- Φωτογραφική αποτύπωση του κτιρίου.

- Δηλώσεις ανάθεσης ανάληψης μελετητών/επιβλεπόντων.

- Αποδεικτικά κατάθεσης των απαιτούμενων εισφορών υπέρ του Δημοσίου, του οικείου δήμου και του θ-ΕΦΚΑ.

- Αντίγραφο απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή τιμολόγιο, που αφορά στην καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής των μελετητών/επιβλεπόντων μηχανικών, καθώς και στον Φόρο Εισοδήματος Μηχανικών (ΦΕΜ) αυτής.

γ. Η άδεια κατεδάφισης εκδίδεται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την προσκόμιση των δικαιολογητικών που ορίζονται στην περ. β', έχει ισχύ για τρία (3) χρόνια από την έκδοσή της και αναθεωρείται με την ίδια διαδικασία με την οποία εκδίδεται.

4. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης στο πλαίσιο έκδοσης των οικοδομικών αδειών για τα έργα του Μητροπολιτικού Πόλου και ειδικότερα στις περιπτώσεις έκδοσης απόφασης του Κεντρικού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ), η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της συνεδρίασής του, κατά το δεύτερο εδάφιο της υποπερ. δδ' της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 3 και το δεύτερο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4014/2011 (Α' 209). Μετά από την άπρακτη παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας, η διαδικασία αξιολόγησης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, όπως προβλέπεται στην υποπερ. εε' της περ. β' της παρ. 2 άρθρου 3 και στην περ. ε' της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4014/2011 συνεχίζεται χωρίς κώλυμα.

5. Οι άδειες για εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν εντός των ζωνών ανάπτυξης, όπως αυτές καθορίζονται με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 3, καθώς και εντός του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής, δύνανται να εκδίδονται τμηματικά για μία ή περισσότερες κτιριακές ενότητες. Στην περίπτωση αυτήν, τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται για την έκδοση των αδειών, σύμφωνα με το Τμήμα Β' του ν. 4495/2017 προσαρμόζονται στην κατάλληλη κλίμακα, ώστε να καλύπτουν την ή τις αντίστοιχες κτιριακές ενότητες.

6. Για την εκτέλεση των κατασκευών και εγκαταστάσεων που βρίσκονται εκτός των κτιριακών ενοτήτων των ζωνών ανάπτυξης και του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής δεν απαιτείται η έκδοση άδειας. Προϋπόθεση για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών είναι η έγκριση σχετικής μελέτης, η οποία υποβάλλεται στο Γραφείο Ελληνικού και συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες,

β) μελέτη προσβασιμότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, και

γ) υπεύθυνη δήλωση, στην οποία ο αρμόδιος μηχανικός επιβεβαιώνει την τήρηση όλων των γενικών και ειδικότερων κατά περίπτωση προδιαγραφών ασφαλείας για την κατασκευή, χρήση και λειτουργία των ανωτέρω κατασκευών και εγκαταστάσεων.

Το Γραφείο Ελληνικού εγκρίνει τις σχετικές μελέτες εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή του φακέλου, σε περίπτωση δε άπρακτης παρόδου της σχετικής προθεσμίας, οι μελέτες θεωρούνται εγκεκριμένες.

6Α. Για τις προσωρινές κατασκευές εντός των κτιριακών ενοτήτων του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής και των ζωνών ανάπτυξης απαιτείται έγκριση τοποθέτησης, η οποία χορηγείται από το Γραφείο Ελληνικού, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου, η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Πιστοποιητικό ή βεβαίωση στατικής επάρκειας ή στατική μελέτη.

β) Έγγραφο από το οποίο προκύπτει το δικαίωμα χρήσης της έκτασης επί της οποίας πρόκειται να τοποθετηθεί η προσωρινή κατασκευή.

γ) Αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος ή άλλο διάγραμμα, με την υπό κλίμακα σκαριφηματική αποτύπωση των εγκαταστάσεων, όπως θέση, διαστάσεις, αποστάσεις.

δ) Κάτοψη, τομή και όψεις σε κατάλληλη κλίμακα.

ε) Τεχνική έκθεση, η οποία περιγράφει τον σκοπό, τη διάρκεια τοποθέτησης και τα υλικά κατασκευής της προσωρινής κατασκευής, όπως μεταλλικός σκελετός, ξηρή δόμηση.

7. Η έκδοση αδειών του ν. 4495/2017 είναι δυνατή και για οικοπέδα των περιοχών προς πολεοδότηση και κτιριακές ενότητες των ζωνών ανάπτυξης και του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής, για τα οποία έχουν εκδοθεί διαπιστωτικές πράξεις, οι οποίες επέχουν θέση άδειας κατεδάφισης κατά την παρ. 2 του άρθρου 67 του ν. 4663/2020 (Α' 30), ακόμη και αν δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες κατεδάφισης βάσει των πράξεων αυτών. Στην περίπτωση αυτήν, η ολοκλήρωση των εργασιών κατεδάφισης βεβαιώνεται κατά τη διαδικασία ελέγχου των εργασιών βάσει των νέων αδειών του ν. 4495/2017, και ειδικότερα:

α) Για τα έργα των κατηγοριών Β' και Γ' της παρ. 3 άρθρου 44 του ν. 4495/2017, κατά τη διενέργεια του αρχικού ελέγχου από τον ελεγκτή δόμησης, και

β) για τα έργα της κατηγορίας Α' της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4495/2017, κατά τη διενέργεια του ενός και τελικού ελέγχου από τον ελεγκτή δόμησης.

Κατά τη διενέργεια του παραπάνω ελέγχου, ο ελεγκτής επιβεβαιώνει ότι έχει εκδοθεί από το Γραφείο Ελληνικού το Πιστοποιητικό Ελέγχου Κατασκευής (Π.Ε.Κ.) του άρθρου 47 του ν. 4495/2017 για την άδεια κατεδάφισης του αντίστοιχου οικοπέδου ή της κτιριακής ενότητας. Η μη προσκόμιση του Π.Ε.Κ. από τον φορέα υλοποίησης για το οικόπεδο ή την κτιριακή ενότητα συνιστά παράβαση, την οποία ο ελεγκτής αποτυπώνει στο πόρισμα ελέγχου της νέας άδειας και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 46 του ν. 4495/2017.

8. Για την έκδοση των αδειών της παρ. 7, τα κτίσματα και οι κατασκευές που περιλαμβάνονται στις άδειες κατεδάφισης θεωρούνται ως ήδη κατεδαφισθέντα.

9. Για την έκδοση των αδειών του παρόντος αρκεί η υποβολή συμβολαιογραφικής δήλωσης περί δέσμευσης των απαιτούμενων χώρων στάθμευσης και αποδεικτικού υποβολής της προς μεταγραφή ή καταχώριση στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο. Το πιστοποιητικό μεταγραφής ή καταχώρισης της συμβολαιογραφικής δήλωσης υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε εφαρμογή προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, η δε υποβολή του βεβαιώνεται από τον ελεγκτή δόμησης ως εξής:

α) Για τα έργα των κατηγοριών Β' και Γ' της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4495/2017, κατά τη διενέργεια του αρχικού ελέγχου, και

β) για τα έργα της κατηγορίας Α' της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4495/2017, κατά τη διενέργεια του ενός και τελικού ελέγχου.

Η μη υποβολή του παραπάνω πιστοποιητικού συνιστά παράβαση, την οποία ο ελεγκτής αποτυπώνει στο πόρισμα ελέγχου της νέας άδειας και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 46 του ν. 4495/2017.

10. Για την έκδοση των διοικητικών πράξεων του άρθρου 28 του ν. 4495/2017 επί των εγκταστάσεων (κτιρίων και εν γένει κτισμάτων και κατασκευών), οι οποίες έχουν ήδη χαρακτηριστεί ή χαρακτηρίζονται μεταγενέστερα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ως διατηρούμενες, υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε εφαρμογή προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, φάκελος αποτύπωσης υφιστάμενης κατάστασης, ο οποίος περιλαμβάνει:

α) κατόψεις αποτύπωσης των ορόφων,

β) τομή, και

γ) φωτογραφίες όψεων.

Ο φάκελος αποτύπωσης υφιστάμενης κατάστασης αντικαθιστά τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 35, την περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 40 και την περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4495/2017.

11. Οι προσωρινές εργασίες, καθώς και οι κατασκευές και εργασίες της παρ. 2 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4495/2017, οι οποίες εκτελούνται για την υλοποίηση των έργων υποδομής ή καλύπτουν εργοταξικές απαιτήσεις ή απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους των κοινών αποφάσεων του άρθρου 3 ή επιβάλλονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον ν. 4858/2021 (Α' 220), εγκρίνονται από το Γραφείο Ελληνικού. Προς τον σκοπό αυτόν, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει:

α. Τεχνική έκθεση, στην οποία περιγράφονται οι προς εκτέλεση εργασίες, και

β. σχέδιο και φάκελο ασφάλειας και υγείας του έργου.

Η έγκριση του Γραφείου Ελληνικού, η οποία δύναται να είναι ενιαία για περισσότερα τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου, χορηγείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών.»

Άρθρο 34

Ύπαρξη προσώπου - Οδικό δίκτυο - Κυκλοφοριακές συνδέσεις - Τροποποίηση άρθρου 5α του ν. 4062/2012

Στο άρθρο 5Α του ν. 4062/2012 (Α' 70), α) τροποποιείται η παρ. 7, με τη ρητή αναφορά όχι μόνο της αρτιότητας αλλά και της οικοδομησιμότητας των οικοπέδων ή γηπέδων, β) προστίθενται νέες παρ. 10 και 11 και το άρθρο 5Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ειδικές ρυθμίσεις για τον Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού - Αγίου Κοσμά

1. Η λειτουργία των κύριων τουριστικών καταλυμάτων των υποπερ. αα' και εε' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) επιτρέπεται και στα ψηλά κτίρια, κατά την έννοια της παρ. 97 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79), που βρίσκονται εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά. Το ελάχιστο ποσοστό της επιφάνειας των τουριστικών καταλυμάτων ανέρχεται σε τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής δόμησης του ψηλού κτιρίου. Για τον σκοπό αυτόν, στα καταλύματα του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται η κατά τις οικείες διατάξεις σύσταση οριζόντιων ιδιοκτησιών με ανεξάρτητη είσοδο επί της ανωδομής των κτιρίων και λειτουργική αυτοτέλεια, σύμφωνα με τις λοιπές τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές λειτουργίας των αντίστοιχων τουριστικών καταλυμάτων. Όταν δε, η μερική δέσμευση του κτιρίου για τη λειτουργία του τουριστικού καταλύματος γίνεται ανά ορόφους του κτιρίου και όχι καθ' ύψος του κτιρίου, πέραν της απαιτούμενης σύμφωνα με τα παραπάνω λειτουργικής αυτοτέλειας, οι λοιπές τεχνικές προδιαγραφές για τη λειτουργία του τουριστικού καταλύματος πρέπει να τηρούνται υποχρεωτικά για το σύνολο του κτιρίου.

2. α. Η παιδική χαρά, που κατασκευάζεται εντός της κτιριακής ενότητας Α1 του Μητροπολιτικού Πάρκου Πρασίνου και Αναψυχής, λειτουργεί υπό την ευθύνη της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» ή και θυγατρικών αυτής εταιρειών. Στο πλαίσιο αυτό, τα ως άνω νομικά πρόσωπα λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ασφαλή λειτουργία της εν λόγω παιδικής χαράς.

β. Σε περίπτωση που η έναρξη κατασκευής ή και λειτουργίας της εν λόγω παιδικής χαράς λάβει χώρα πριν από τη μεταβίβαση των μετοχών που προβλέπεται στο άρθρο 2 της από 14.11.2014 Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών (ΣΑΜ) για την απόκτηση του εκατό τοις εκατό (100%) του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε., ως αυτή τροποποιήθηκε με την από 19.7.2016 Τροποποιητική Σύμβαση και κυρώθηκε με τον ν. 4422/2016 (Α' 181), η παιδική χαρά λειτουργεί υπό την ευθύνη του Αγοραστή ή/και του Εγγυητή, όπως οι τελευταίοι ορίζονται στη ΣΑΜ, η δε αίτηση της περ. δ' της παρούσας υποβάλλεται από τα πρόσωπα αυτά.

γ. Με την επιφύλαξη των ειδικότερων ρυθμίσεων της παρούσας, ως προς τις προϋποθέσεις και τις τεχνικές προδιαγραφές για τη λειτουργία της ανωτέρω παιδικής χαράς, τα όργανα και τη διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου της, καθώς και τη διαδικασία συντήρησής της, εφαρμόζεται αναλογικά η υπ' αριθμ. 28492/11.5.2009 (Β' 931) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

δ. Για την αξιολόγηση της καταλληλότητας λειτουργίας της παιδικής χαράς από την κατά τόπον αρμόδια Επιτροπή Ελέγχου Παιδικών Χαρών, σύμφωνα με το άρθρο 9 της υπ' αριθμ. 28492/11.5.2009 απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, υποβάλλεται αίτηση από τα πρόσωπα της περ. α' της παρούσας στο Γραφείο Ελληνικού. Η τεχνική έκθεση, που προβλέπεται στην παρ. 1 και στην περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 9 της εν λόγω απόφασης, συντάσσεται από μηχανικό της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του Γραφείου Ελληνικού.

ε. Η παιδική χαρά μπορεί να επεκτείνεται και εκτός της κτιριακής ενότητας Α1, εντός των ορίων της χωρικής Ενότητας Α' «Περιοχή Εργοστασίου Αεροσκαφών», ο-

πότε εφαρμόζονται αναλογικά οι περ. α' έως δ'.

3. Η δαπάνη της μελέτης, κατασκευής και εκτέλεσης των αναγκών για την ανάπτυξη των δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου έργων υποδομής, καθώς και των συνοδών αυτών έργων εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά βαρύνει τους φορείς υλοποίησης της παρ. 1 του άρθρου 6Α. Η εκπόνηση των μελετών, η προμήθεια του εξοπλισμού και η εκτέλεση των σχετικών έργων γίνονται από πρόσωπα της επιλογής των φορέων υλοποίησης. Οι μελέτες που θα εκπονηθούν προς τον σκοπό αυτόν, θεωρούνται από τους διαχειριστές των αντίστοιχων δικτύων, εφόσον τηρούνται ο σχεδιασμός, οι προδιαγραφές, οι τυποποιήσεις και οι οδηγίες των διαχειριστών. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας και του Κώδικα Διαχείρισης Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου.

4. Εντός του Μητροπολιτικού Πάρκου και των ζωνών ανάπτυξης επιτρέπεται η κατασκευή περιφράξεων, κατά την έννοια της παρ. 62 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79), για τον διαχωρισμό δραστηριοτήτων και λειτουργιών ακόμη και εντός του ίδιου γηπέδου.

5.α. Για την οριοθέτηση του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά επιτρέπεται η κατασκευή προσωρινής περιφράξης ασφαλείας περιμετρικά της συνολικής έκτασης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει σε όλη την έκταση ή σε τμήματα αυτής και πρόσθετες κατασκευές, όπως ιδίως ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, εγκαταστάσεις φωτισμού και συστημάτων ασφαλείας, καθώς και εργοταξιακά κτίσματα και εγκαταστάσεις.

β. Η άδεια για την εκτέλεση των εργασιών περίφραξης, η οποία μπορεί να εκδίδεται και τμηματικά, χορηγείται από το Γραφείο Ελληνικού, στο οποίο υποβάλλονται σε έγχαρτη μορφή τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα) αίτηση της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» ή του Αγοραστή ή του Εγγυητή, όπως αυτοί ορίζονται στη ΣΑΜ,

αβ) τεχνική έκθεση περιγραφής των εργασιών,

αγ) διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνονται οι εργασίες περίφραξης και πρόσθετων κατασκευών, στις οποίες αφορά η άδεια,

αδ) στατική μελέτη και μελέτη ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, όπου απαιτείται,

αε) κατόψεις, ενδεικτικές όψεις και τομές εγκαταστάσεων,

αστ) σχέδιο και φάκελος ασφαλείας και υγείας του έργου, όπου απαιτείται σύμφωνα με το π.δ. 305/1996 (Α' 212),

αζ) Στοιχεία για τη Διαχείριση των Αποβλήτων (ΣΔΑ), παρέχοντας τουλάχιστον τις πληροφορίες της παρ. 2 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία 36259/1757/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1312), τα οποία συνοδεύονται από αντίγραφο της υπογεγραμμένης σύμβασης του διαχειριστή των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), με εγκεκριμένο Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ ή απόφαση έγκρισης Ατομικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.),

αη) δηλώσεις ανάθεσης ανάληψης μελετητών/ επιβλεπόντων,

αθ) αποδεικτικά κατάθεσης των απαιτούμενων εισφορών υπέρ του Δημοσίου, του οικείου δήμου και του ΕΦΚΑ,

αι) αντίγραφο απόδειξης παροχής υπηρεσιών ή τιμολόγιο, που αφορά στην καταβολή της συμφωνηθείσας αμοιβής των μελετητών μηχανικών, καθώς και στον Φόρο Εισοδήματος Μηχανικών (ΦΕΜ) αυτής,

αια) μελέτη χρονικού προγραμματισμού εκτέλεσης έργου, και

αιβ) εγκρίσεις άλλων υπηρεσιών και διοικητικών οργάνων, όπου απαιτούνται.

γ. Η άδεια εκδίδεται από το Γραφείο Ελληνικού σε έγχαρτη μορφή, έχει διάρκεια πέντε (5) χρόνια και αναθεωρείται και ενημερώνεται με τη διαδικασία της περ. β', η οποία εφαρμόζεται αναλογικά. Με την ολοκλήρωση αυτοτελών τμημάτων των έργων πραγματοποιούνται καταρτήσεις των αντίστοιχων περιφράξεων, οι οποίες πιστοποιούνται από το Γραφείο Ελληνικού.

6. Για την κατάρτιση συμβολαιογραφικών εγγράφων μεταβίβασης κυριότητας ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος ή σύστασης διηρημένης ιδιοκτησίας επί οικοπέδων ή γηπέδων του Μητροπολιτικού Πόλου, οι εγκαταστάσεις (κτίρια και εν γένει κτίσματα και κατασκευές), οι οποίες, κατά τον χρόνο κατάρτισης των ως άνω εγγράφων, έχουν χαρακτηριστεί ως κατεδαφιστέες, θεωρούνται ως ήδη κατεδαφισθείσες. Οι παραπάνω εγκαταστάσεις δεν αποτυπώνονται στα διαγράμματα που προσαρτώνται στις συμβολαιογραφικές πράξεις και δεν περιγράφονται σε αυτές, ούτε προσαρτώνται δικαιολογητικά που προϋποθέτουν τα εν λόγω κτίσματα ως υφιστάμενα. Η ευθύνη για τις εγκαταστάσεις παραμένει στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε.» μέχρι την κατεδάφισή τους από την τελευταία ή τους ειδικούς διαδόχους της, εκτός εάν συμφωνείται διαφορετικά στις σχετικές συμβολαιογραφικές πράξεις.

7. Η ύπαρξη προσώπου ως προϋπόθεση αρτιότητας και οικοδομησιμότητας των οικοπέδων ή γηπέδων που δημιουργούνται εντός του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, εφόσον αυτά έχουν πρόσωπο σε χώρο που χαρακτηρίζεται ως κοινόχρηστος με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 3, θεωρείται ότι συντρέχει από τον χρόνο περιέλευσης της κυριότητας του χώρου αυτού στο Ελληνικό Δημόσιο.

8.α. Οι άδειες λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, εντός του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού Αγίου Κοσμά, μπορούν να εκδίδονται και τμηματικά ανά εγκατάσταση ή και ως αυτοτελές τμήμα μεμονωμένης, κύριας ή συνοδής εγκατάστασης, ενώ δύνανται να συμπεριλαμβάνουν και τον αντίστοιχο περιβάλλοντα χώρο.

β. Στους χώρους αθλητικών συγκεντρώσεων οι αμιγώς αθλητικές δραστηριότητες καταλαμβάνουν τουλάχιστον το ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των εγκαταστάσεων. Στο υπόλοιπο ποσοστό μπορεί να περιλαμβάνονται συνοδές χρήσεις των αθλητικών δραστηριοτήτων με τους αντίστοιχους διαδρόμους, όπως χώροι Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χώροι αναψυχής και εστίασης αθλητών, χώροι εκπαίδευσης, αθλητικοί ξενώνες, παιδότοπος, εκθεσιακοί χώροι, καθώς και εμπορικές δραστη-

ριότητες με τους αντίστοιχους διαδρόμους, ιδίως, καφέ, εστιατόρια, μαγειρεία, μπουτίκ αθλητικών ειδών, εμπορικά καταστήματα, χώροι ψυχαγωγίας και αναψυχής.

9. Όταν οι εισοδοί ή οι έξοδοι των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, κτιρίων που περιλαμβάνουν κατοικίες, βρίσκονται σε πεζοδρόμους, ο αριθμός των θέσεων που αντιστοιχούν στη χρήση κατοικίας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του διπλάσιου απαιτούμενου αριθμού για την εξυπηρέτηση των κατοικιών των κτιρίων αυτών. Οι θέσεις που αντιστοιχούν στη χρήση κατοικίας δεν μπορούν να περιλαμβάνονται σε σταθμούς αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης.

10. Για την έκδοση οικοδομικών και λοιπών αδειών και εγκρίσεων εντός του Πόλου, η κυκλοφοριακή σύνδεση των εγκαταστάσεων και η εισόδος και η έξοδος σταθμών αυτοκινήτων, καθώς και χώρων στάθμευσης που κατασκευάζονται σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων υπ' αριθμ. 98728/772/1993 (Δ' 167), όπου απαιτείται, μπορεί να διενεργείται και μέσω του οδικού δικτύου του Πόλου, όπως αυτό εγκρίνεται με τις κοινές αποφάσεις του άρθρου 3, συμπεριλαμβανομένου του δικτύου των ζωνών ανάπτυξης. Ο τρόπος σύνδεσης με το οδικό δίκτυο του Πόλου αποτυπώνεται σε μελέτη, η οποία εγκρίνεται από το Τμήμα Μητροπολιτικού Σχεδιασμού Αθήνας - Αττικής της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Μητροπολιτικών Περιοχών της Γενικής Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται το π.δ. 455/1976 (Α' 169), ενώ δεν εφαρμόζεται το β.δ. 465/1970 (Α' 150).

11. Για την αδειοδότηση της Μαρίνας Αγίου Κοσμά, η κυκλοφοριακή μελέτη μπορεί να αποτυπώνει τη σύνδεση της Μαρίνας με δημόσια οδό και μέσω του οδικού δικτύου των ζωνών ανάπτυξης, όπως αυτό εγκρίνεται με τις κοινές αποφάσεις του άρθρου 3.»

Άρθρο 35

Προσωπικό Γραφείου Ελληνικού - Τροποποίηση άρθρου 6 του ν. 4062/2012

Η παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4062/2012 (Α' 70), τροποποιείται α) ως προς την υποπερ. α' της περ. Α', με την προσθήκη των Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης και της ειδικότητας των Χημικών Μηχανικών, β) ως προς την περ. Δ', με την προσθήκη εβδόμου εδαφίου και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Α) Στο Γραφείο συστήνονται σαράντα (40) οργανικές θέσεις προσωπικού, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

α) είκοσι τέσσερις (24) θέσεις Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Μηχανικών, ειδικοτήτων: Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών ή Τοπογράφων Μηχανικών, Αρχιτεκτόνων, Μηχανολόγων Μηχανικών, Χημικών Μηχανικών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών,

β) τρεις (3) θέσεις ΠΕ Περιβάλλοντος,

γ) μία (1) θέση ΠΕ Γεωτεχνικοί, ειδικοτήτων: Γεωπόνοι και Δασολόγοι,

δ) δύο (2) θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων, μια (1) ειδικότητας Προϊστορικών - Κλασικών και μια (1) Βυζαντινών - Μεταβυζαντινών,

ε) δύο (2) θέσεις αξιωματικών του Πυροσβεστικού Σώματος, εκ των οποίων ένας (1) κατώτερος και ένας (1) ανώτερος,

στ) μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Πληροφορικής,

ζ) δύο (2) θέσεις ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού,

η) δύο (2) θέσεις ΠΕ Νομικών,

θ) δύο (2) θέσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) Διοικητικών-Γραμματέων,

ι) μία (1) θέση Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ) βοηθητικού προσωπικού.

Β) Οι ως άνω θέσεις δύνανται να καλύπτονται με μετάταξη προσωπικού, μόνιμου και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετεί σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η μετάταξη του προσωπικού διενεργείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου προέλευσης, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση, που εκδίδει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται σύμφωνη γνώμη Δημάρχου ή Περιφερειάρχη αντίστοιχα.

Γ) Οι θέσεις αυτές δύνανται να καλύπτονται και με απόσπαση προσωπικού, μόνιμου και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετεί σε φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η απόσπαση του προσωπικού διενεργείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση, που εκδίδει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται σύμφωνη γνώμη Δημάρχου ή Περιφερειάρχη αντίστοιχα. Η απόσπαση διενεργείται για τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης της απόσπασης για μία (1) φορά κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου και έκδοσης σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του φορέα προέλευσης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και οι αποδοχές τους βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, διακόπτεται η απόσπαση υπαλλήλου πριν από τη λήξη της, για υπηρεσιακούς λόγους ή μετά από αίτηση του υπαλλήλου, κατόπιν συνεκτίμησης των υπηρεσιακών αναγκών.

Δ) Η κάλυψη των ανωτέρω θέσεων δύναται να πραγματοποιηθεί και με προσλήψεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου διάρκειας έως τριών (3) ετών, που δύναται να παραταθεί για μία (1) φορά για ίσο χρονικό διάστημα, αποκλειόμενη σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Η πρόσληψη για την πλήρωση των θέσεων με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου πραγματοποιείται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν έγκρισης της

Επιτροπής της υπ' αριθμ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280), με την έκδοση σχετικής προκήρυξης, ύστερα από έλεγχο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), η οποία προσδιορίζει, μεταξύ άλλων, τον αριθμό του προσωπικού που θα προσληφθεί ανά κατηγορία, τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τα προσόντα πρόσληψης και τον τρόπο απόδειξης αυτών, τα κριτήρια επιλογής και τον τρόπο βαθμολόγησης αυτών, την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων και τη διαδικασία. Η προκήρυξη δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π.. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται σε δύο (2) τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας. Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τις αιτήσεις τους στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Νομοθετικού Έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το αρμόδιο όργανο της οποίας τις αξιολογεί και συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, προσληπτέων και απορριπτέων. Το Α.Σ.Ε.Π. διενεργεί τον έλεγχο νομιμότητας, καθώς και τον κατ' ένσταση έλεγχο και κοινοποιεί την απόφασή του στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου το αρμόδιο όργανο αυτής να καταρτίσει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων. Οι θέσεις της υποπερ. η' της περ. Α' δύναται να καλύπτονται και με σχεση έμμισθης εντολής.»

Άρθρο 36

Χρήσεις γης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 του ν. 4759/2020

Η παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4759/2020 (Α' 245) τροποποιείται ως προς την προσθήκη περιοχών στις οποίες επιτρέπεται η ειδική κατηγορία χρήσεων γης 21.Α και διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η ειδική κατηγορία χρήσεων γης 21.Α Κέντρα Δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπές συνοδευτικές δραστηριότητες (Data Centres) επιτρέπεται στις περιοχές των άρθρων 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 και 11 του από 23.2.1987 π.δ. (Δ' 166) και στις περιοχές των άρθρων 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 14β, 14γ, 14δ και 16 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), παράλληλα με τις χρήσεις γης που προβλέπονται από ισχύοντα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.), ακόμη και στις περιπτώσεις που η περιοχή έχει πολεοδομηθεί.»

Άρθρο 37

Υποχρέωση δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε κέντρα δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων (Data Centers)

Στην περίπτωση των κέντρων δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπών συνοδευτικών δραστηριοτήτων (Data Centers) προβλέπεται υποχρέωση δημιουργίας μίας (1) θέσης στάθμευσης ανά διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τ.μ.) επιφάνειας κτιρίου, κατά παρέκκλιση οποιασδήποτε άλλης διάταξης.

Άρθρο 38

Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων στις Στρατηγικές Επενδύσεις - Τροποποίηση άρθρου 36 του ν. 4801/2021

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 36 του ν. 4801/2021 (Α' 83) τροποποιείται ως προς το πεδίο εφαρμογής του και το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 36

Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων στις Στρατηγικές Επενδύσεις

Στις περιπτώσεις έργων, που έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις των ν. 3894/2010 (Α' 204), 4608/2019 (Α' 66) και 4864/2021 (Α' 237), οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης περί έγκρισης εισόδου - εξόδου οχημάτων, οι οποίες απορρέουν από το β.δ. 465/1970 (Α' 150), δύνανται να ασκούνται και από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων κατόπιν αιτήσεως του φορέα υλοποίησης της στρατηγικής επένδυσης. Το παρόν εφαρμόζεται και επί εκκρεμών ή επανυποβληθέντων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αιτημάτων προς την τοπική αυτοδιοίκηση για χορήγηση έγκρισης εισόδου - εξόδου οχημάτων, σύμφωνα με το β.δ. 465/1970, σε έργα που έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις.»

Άρθρο 39

Παράταση προθεσμιών για τη λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4712/2020 (Α' 146), ως προς τις προθεσμίες που έχουν τεθεί για την εν γένει λειτουργία των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων, των δραστηριοτήτων εφοδιαστικής, καθώς και για την ανάπτυξη, οργάνωση και λειτουργία των Οργανωμένων Υποδοχέων Επιχειρηματικών και Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων, παρατείνεται εκ νέου κατά έξι (6) μήνες από τη λήξη της παράτασης του άρθρου 96 του ν. 4796/2021 (Α' 63).

Άρθρο 40

Παραγωγή αντισηπτικών για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος παρ. 1 και 3 άρθρου 5 του ν. 4681/2020

Η ισχύς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020 (Α' 74), ως προς την παραγωγή αντισηπτικών για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται έως την 30ή.9.2022.

Άρθρο 41

Διάθεση πρόσθετου ποσού από το Π.Δ.Ε. για την ενίσχυση των επενδύσεων των συγκοινωνιακών φορέων ΚΤΕΛ Α.Ε. και ΚΤΕΛ του ν. 2963/2001 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 12 του ν. 2963/2001

Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2963/2001 (Α' 268), α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται ως προς το ανώτατο όριο του ύψους του ποσού των αδιάθετων πιστώσεων

και ως προς το ύψος του πρόσθετου ποσού από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) το δεύτερο και τρίτο εδάφιο τροποποιούνται ως προς την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και η παρ. 3 του άρθρου 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 ενισχύσεις διατίθεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το αδιάθετο υπόλοιπο, έως το ύψος του ποσού των είκοσι δύο εκατομμυρίων (22.000.000) ευρώ, που έχει ήδη πιστωθεί για τον σκοπό αυτόν και συμπληρωματικό ποσό τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Τα ποσά διατίθενται, κατά προτεραιότητα, για την ικανοποίηση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από 1.1.2016 ή θα υποβληθούν μέχρι 31.12.2022, για την ενίσχυση επενδύσεων των περ. α', β' και γ' της παρ. 2.

Επίσης, από τις ως άνω πιστώσεις διατίθεται ποσό και για την ενίσχυση των επενδύσεων της περ. δ' της παρ. 2, για την ικανοποίηση αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από 1.1.2010 ή θα υποβληθούν μέχρι 31.12.2022. Όλες οι αιτήσεις υποβάλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζεται στην κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Για την εκταμίευση των ενισχύσεων, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και τα δικαιούμενα πρόσωπα εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης, της παρ. 4.

Οι ανωτέρω ενισχύσεις διατίθενται, εφόσον κατά περίπτωση πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352) και του Κανονισμού (ΕΕ) 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012 (L 114).

Η χρηματοδότηση των ανωτέρω επενδυτικών προγραμμάτων γίνεται ως εξής:

α. Για την ενίσχυση των επενδύσεων των περ. α', β' και γ' της παρ. 2 διατίθεται ποσό τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων (4.400) ευρώ ανά λεωφορείο του οικείου Κ.Τ.Ε.Λ.. Η εν λόγω ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού κόστους του έργου.

β. Για την ενίσχυση των επενδύσεων της περ. δ' της παρ. 2 διατίθενται:

(i) Τριάντα τοις εκατό (30%) της τιμής κτήσης αυτών, αν είναι καινούργια ή ηλικίας μέχρι ενός έτους από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, χωρίς να έχουν κυκλοφορήσει.

(ii) Δέκα τοις εκατό (10%) της τιμής κτήσης αυτών, αν είναι μεταχειρισμένα και έχουν συμπληρώσει μέχρι πέντε (5) έτη από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.

(iii) Σε περιπτώσεις συνένωσης δύο ή περισσότερων Κ.Τ.Ε.Λ., ενός ή περισσότερων περιφερειακών ενότητων ή Κ.Τ.Ε.Λ. και δημοτικής επιχείρησης, εφόσον συμμετέχουν στη συνένωση αυτήν όλα τα Κ.Τ.Ε.Λ. της περιφερειακής ενότητας ή των περιφερειακών ενότητων ή της μεμονωμένης νήσου ή τουλάχιστον όλα τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Λ., το ποσοστό της ενίσχυσης για την περίπτωση του στοιχείου (i) για την αγορά καινούργιων λεωφορείων ανέρχεται σε τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) και για την περίπτωση του στοιχείου (ii) για την αγορά μεταχειρισμένων λεωφορείων σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

Στις ενισχύσεις αυτές υπάγονται και τα λεωφορεία

των άγονων γραμμών, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του π.δ. 967/1979 (Α' 272).»

Άρθρο 42

Διορισμός προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτ. άρθρου 8 και παρ. 6 εσωτ. άρθρου 18 άρθρου 72 του ν. 4914/2022

1. Στην παρ. 1 εσωτ. άρθρου 8 του καταστατικού της εταιρείας του άρθρου 72 του ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρείας είναι πενταμελές, περιλαμβανομένου του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, και του Διευθύνοντος Συμβούλου και η θητεία του είναι πενταετής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του εποπτεύοντος την Εταιρεία Υπουργού. Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επαναδιορισθούν, η συνολική όμως θητεία αδιαλείπτως δεν είναι δυνατόν να υπερβεί τον χρόνο δύο (2) θητειών. Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αναλαμβάνει αυτοδικαίως καθήκοντα Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας καθήκοντα Αντιπροέδρου. Ως προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εντεταλμένο Σύμβουλο τηρείται η διαδικασία των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020 (Α' 197). Η παύση των μελών δεν γεννά δικαίωμα οποιασδήποτε αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου ή της εταιρείας. Έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020, ο Υπουργός Οικονομικών και ο εποπτεύων την Εταιρεία Υπουργός δύναται να διορίζουν προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο για το Δ.Σ. της Εταιρείας, τηρουμένων πάντως του πέμπτου εδαφίου της παρούσας.»

2. Στην παρ. 6 εσωτ. άρθρου 18 του άρθρου 72 του ν. 4914/2022, α) τροποποιούνται το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο ως προς το αρμόδιο όργανο και το ειδικότερο αντικείμενο της ανάθεσης, β) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και μέχρι την έναρξη λειτουργίας αυτής η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να αναθέτει σε νομικό πρόσωπο με εξειδικευμένη εμπειρία τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διοικητικής δομής, των επιτελικών και υποστηρικτικών δομών της Εταιρείας, καθώς και πρόταση κατανομής και κάλυψης των αναγκών της Εταιρείας σε ανθρώπινο δυναμικό. Με απόφαση του αναθέτοντος οργάνου καθορίζονται οι επιμέρους υπηρεσίες των ανωτέρω πεδίων που παρέχονται από το ως άνω νομικό πρόσωπο. Ως έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας ορίζεται η πρώτη απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου με την οποία εγγράφεται νεοφυής επιχείρηση στο Μητρώο της Εταιρείας.»

Άρθρο 43**Δυνατότητα παράτασης συμβάσεων που συνδέονται με τη χρήση ακινήτων του Δημοσίου**

Οι παρ. 12 και 13 του άρθρου 15 του ν. 4013/2011 (Α΄ 204), εφαρμόζονται αναλογικά και για την παράταση της διάρκειας, μέχρι δώδεκα (12) χρόνια, συμβάσεων επιχειρηματικής εκμετάλλευσης ή συμβάσεων δικαιόχρησης ή συμβάσεων παραχώρησης τεχνολογίας και γενικά των κάθε είδους συμβάσεων παραχώρησης του δικαιώματος εκμετάλλευσης, αξιοποίησης και λειτουργίας ακινήτων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α. ή φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, πλην της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου.

Άρθρο 44**Ειδικότερες διατάξεις για τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 48 του ν. 4843/2021**

Στην παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4843/2021 (Α΄ 193), περί συγχώνευσης και απορρόφησης εταιρειών, α) στο εισαγωγικό εδάφιο τροποποιούνται οι παραπεμπόμενες διατάξεις, β) προστίθενται περ. ε) και στ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η συγχώνευση με απορρόφηση κατά την παρ. 1 διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 21 και 30 έως 38 του ν. 4601/2019 (Α΄ 44), με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Η Δ.Ε.Η. απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε σχετική πράξη για την οποία απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών και η κατάρτιση της πράξης συγχώνευσης κατά το άρθρο αυτό, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε συμπληρωματικών πράξεων αυτής. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

β) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται και δηλώσεις επίκλησης χρησικτησίας, διαφοράς εκτάσεων ή άλλου μη μεταγεγραμμένου τίτλου, αυτοκινήτων και λοιπών κινητών και βιομηχανικού εξοπλισμού.

γ) Από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης των δύο εταιρειών, η Δ.Ε.Η. υποκαθίσταται αυτοδικαίως σε όλα τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις των απορροφόμενων εταιρειών που αφορούν στους εργαζομένους τους με συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας, με εξαίρεση την περίπτωση των εργαζομένων, οι συμβάσεις των οποίων περιελήφθησαν στη σχετική πράξη απορρόφησης και στην αντίστοιχη λογιστική κατάσταση και οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν ή κατήγγειλαν τη σχέση εργασίας τους με κάποια από τις δύο εταιρείες του άρθρου 1 του ν. 4533/2018, κατά το διάστημα μεταξύ της έγκρισης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και της ολοκλήρωσής της.

δ) Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, οποιοσδήποτε λογιστικός ή φορολογικός χειρισμός διενεργήθηκε και ενέχει μελλοντικά οφέλη ή βάρη, μεταφέρεται συνεπεία της συγχώνευσης στη Δ.Ε.Η. προς όφελος ή βάρος αυτής. Στα στοιχεία της Δ.Ε.Η. μεταφέρονται και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί από διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης του καθαρού ενεργητι-

κού (ενεργητικό μείον παθητικό) των κλάδων, εφόσον έχουν περιληφθεί στη λογιστική κατάσταση απορρόφησης που θα συνταχθεί με την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης.

ε) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) της σύμβασης συγχώνευσης, ανεξάρτητα από τον χρόνο μεταγραφής. Η μεταβίβαση αυτή λαμβάνει χώρα με καθολική διαδοχή, σύμφωνα με την παρ. 1. Δεν απαιτούνται οποιεσδήποτε προσαρτήσεις, κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, άδειες, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, μελέτες, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 55 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) και κάθε άλλης διάταξης, δεν απαιτείται βεβαίωση υπαγωγής στον ν. 4495/2017 και, ιδίως, η υποβολή της ταυτότητας κτιρίου. Το συμβολαιογραφικό έγγραφο της σύμβασης συγχώνευσης δεν απαιτείται να περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή των ακινήτων, αλλά μόνο αναφορά στον σχετικό Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) ή στα αναγκαία για την ταυτοποίηση των ακινήτων στοιχεία.

στ) Μεταγραφές, καθώς και λοιπές καταχωρίσεις της σύμβασης συγχώνευσης, στα υποθηκοφυλακεία και κτηματολογικά γραφεία, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και γίνονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ιδίως, δε, των άρθρων 3 και 13 του β.δ. 533/1963 (Α΄ 147), της παρ. 6 του άρθρου 2 και των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 2308/1995 (Α΄ 114) και δύναται να διενεργηθούν εντός πέντε (5) ετών από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της σύμβασης συγχώνευσης, χωρίς: στα) την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμμίσθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων, και στβ) την υποβολή αποσπασμάτων κτηματολογικών και κτηματογραφικών διαγραμμάτων, ούτε ως συνοδευτικών εγγράφων της σχετικής περιλήψης ή πιστοποιητικών κτηματογράφησης, που συνυποβάλλονται με την αίτηση καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία της σύμβασης συγχώνευσης, συμπεριλαμβανομένων των εκδιδόμενων, κατά την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 2664/1998 (Α΄ 275). Η μη μεταγραφή ή καταχώριση της σύμβασης συγχώνευσης μέχρι και τη συμπλήρωση της πενταετίας δεν εμποδίζει την έκδοση, εντός αυτού του χρονικού διαστήματος και μόνον, αδειών, για την έκδοση των οποίων απαιτείται πιστοποιητικό ιδιοκτησίας ή κτηματολογική εγγραφή, ιδίως των αδειών δόμησης, εγκατάστασης και λειτουργίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄**ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ****Άρθρο 45****Πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους»**

1. Το Υπουργείο Τουρισμού δύναται να εκπονεί, έως τις 31.12.2025, ετήσια προγράμματα για την ενίσχυση της ζήτησης του εγχώριου τουρισμού, με τίτλο «Τουρι-

σμός για όλους», τα οποία χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τουρισμού καθορίζονται οι δικαιούχοι, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και κάθε ηλεκτρονική διαδικασία που σχετίζεται με την υλοποίηση του προγράμματος ο χρόνος υλοποίησης, ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος, κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τη χρηματοδότηση, διαχείριση, παρακολούθηση, ή άλλη συναφή ενέργεια για τη λειτουργία και την εκτέλεση των προγραμμάτων, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ή λειτουργικό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 46

Προθεσμία περιβαλλοντικής αδειοδότησης κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων

1. Τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), που είναι αδειοδοτημένα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρούν το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.), ακόμα και αν από το σύνολο των δικαιολογητικών που προβλέπονται για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. και έχουν καταθέσει στην αρμόδια υπηρεσία, ελλείπει η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), υπό την προϋπόθεση ότι έχει κατατεθεί το σχετικό αίτημα για την έκδοσή της στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ή ότι αυτό θα κατατεθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την προσκόμιση της Α.Ε.Π.Ο. στην υπηρεσία, η οποία χορηγεί το Ε.Σ.Λ., τίθεται προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Σε κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα, που διέθεταν Ε.Σ.Λ., το οποίο έχει ανακληθεί λόγω έλλειψης Α.Ε.Π.Ο., επαναχορηγείται το Ε.Σ.Λ. που ανακλήθηκε, υπό την προϋπόθεση της υποβολής σχετικού αιτήματος στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στις επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου, για την προσκόμιση της Α.Ε.Π.Ο. στην υπηρεσία, η οποία χορηγεί το Ε.Σ.Λ., τίθεται προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του δευτέρου εδαφίου των παρ. 1 και 2, με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, ανακαλείται το Ε.Σ.Λ., σύμφωνα με τον ν. 4276/2014 (Α' 155).

Άρθρο 47

Νομοτεχνικές βελτιώσεις - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 30 και άρθρου 31 του ν. 2160/1993

1. Η παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993 (Α' 118) τροποποιείται ως προς, α) τη διαγραφή του υφιστάμενου έκτου εδαφίου, β) την προσθήκη νέων τέταρτου και έκτου εδαφίων και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Εγκρίνονται από της ισχύος του παρόντος νόμου στις ακόλουθες θέσεις και περιοχές η χωροθέτηση, τα όρια της χερσαίας ζώνης, οι προσχώσεις, καθώς και οι χρήσεις γης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης όπως εμφανίζονται στο συνημμένο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 41 του παρόντος νόμου, για τη δημιουργία των κάτωθι τουριστικών λιμένων. Οι ρυθμίσεις αυτές, για καθεμία περίπτωση που χωροθετείται, εμφανίζονται σε πρωτότυπα διαγράμματα με κλίμακα 1:1000, που δημοσιεύονται

στο άρθρο 41 του παρόντος νόμου. Οι θέσεις και περιοχές που εγκρίνονται με την παρούσα παράγραφο είναι:

- α. ΑΡΕΤΣΟΥ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ
- β. ΦΛΟΙΣΒΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
- γ. ΓΟΥΒΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
- δ. ΧΙΟΣ
- ε. καταργήθηκε
- στ. ΑΓΥΙΑ ΠΑΤΡΑΣ
- ζ. ΠΥΛΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
- η. ΡΕΘΥΜΝΟ ΚΡΗΤΗΣ
- θ. ΡΟΔΟΣ
- ι. ΚΩΣ
- ια. ΛΟΥΤΡΑΚΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
- ιβ. ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΥΚΟΝΟΥ
- ιγ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΡΗΤΗΣ
- ιδ. ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΣΑΜΟΥ
- ιε. ΖΑΚΥΝΘΟΣ
- ιστ. Ο εμπορικός τουριστικός λιμένας ΤΟΥΡΛΟΥ ΜΥΚΟΝΟΥ.

Οι παρ. 5 και 6 του άρθρου 31 ισχύουν και για τις ανωτέρω θέσεις και περιοχές και η παραχώρηση και εκμετάλλευση των ανωτέρω πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία, που προβλέπεται στις παρ. 4 και 7 του άρθρου 31.

Σε περίπτωση κατά την οποία στη χερσαία ζώνη χωροθετημένου τουριστικού λιμένα προτείνεται η εγκατάσταση επιχείρησης καζίνο, κατά τις διατάξεις του ν. 2206/1994 (Α' 62) η παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης του τουριστικού λιμένα, συμπεριλαμβανομένης και της χερσαίας ζώνης διενεργείται από την Επιτροπή των διατάξεων των παρ. 7 και 8 και τη Γραμματεία της παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2206/1994, μετά από προηγούμενη γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 30 του ν. 2160/1993.

Η παραχώρηση διενεργείται σύμφωνα με τη διαδικασία, που προβλέπεται στις παρ. 7, 12, 13, 14 και 15 του άρθρου 2 του ν. 2206/1994 (Α' 62), σε συνδυασμό με την παρ. 7 του άρθρου 31 του παρόντος.

Η χρήση και η εκμετάλλευση των παραπάνω τουριστικών λιμένων, καθώς και των τουριστικών λιμένων που έχουν χωροθετηθεί ή δημιουργηθεί με πρωτοβουλία του Δημοσίου ή του Ε.Ο.Τ., εφόσον δεν έχουν αναδειχθεί φορείς διαχείρισης και δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ., στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. 218/2012 απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιάρθρωσεων και Αποκρατικοποιήσεων, μπορεί να παραχωρείται, ύστερα από σύμβαση παραχώρησης στην οποία καθορίζεται και το αντάλλαγμα, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 31, σε Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή σε εταιρεία στην οποία μετέχει ο Ο.Τ.Α., ο οποίος υποβάλλει σχετικό αίτημα και αναλαμβάνει τη δέσμευση εκτέλεσης όλων των αναγκαίων για τη λειτουργία του τουριστικού λιμένα έργων είτε ο ίδιος είτε η εταιρεία, χωρίς να είναι κύριος ή επικαρπώτης παράκτιου ακινήτου στη χερσαία ζώνη.

Η χωροθέτηση των τουριστικών λιμένων των στοιχείων α' μέχρι ιστ' είναι δυνατόν να τροποποιείται, ως προς τα όρια της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης, τις προσχώσεις, τις χρήσεις γης και τους όρους και περιορισμούς δόμησης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων, η οποία συνεκτιμά το ύψος της επένδυσης, τη διάρκεια, την οικονομική

αποδοτικότητα, τα αντισταθμιστικά οφέλη για τους κατοίκους των όμορων περιοχών και τη τήρηση του περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Οι όροι δόμησης χωροθετούμενων τουριστικών λιμένων των στοιχείων α΄ μέχρι ιστ΄ δύνανται να ανέρχονται έως το διπλάσιο του ορίου δόμησης του άρθρου 41. Αναγκαίος όρος για την αυξητική αναπροσαρμογή τους είναι να αφορούν τουριστικούς λιμένες όμορους οικοδομικών τετραγώνων ως προς τα οποία το πολεοδομικό σχέδιο προβλέπει ευνοϊκότερους όρους δόμησης.»

2. Στο άρθρο 31 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 4 διαγράφεται η φράση «και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.)», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 6 διαγράφεται η φράση «ή να παραχωρείται κατά τον ν. 3389/2005 (Α΄ 232)» και οι παρ. 4 α) και 6 διαμορφώνονται ως ακολούθως:

«4. α) Μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την υποβολή της αίτησης με τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παρ. 2, η Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων αποφαινεται για τη συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων δημιουργίας της μαρίνας και γνωμοδοτεί σχετικά. Κατά της γνωμοδότησης της Επιτροπής χωρεί αίτηση θεραπείας μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίησή της στον αιτούντα.

Για την έγκριση ή την τροποποίηση της χωροθέτησης, των επιτρεπόμενων χρήσεων γης, των όρων και περιορισμών δόμησης, των απαιτούμενων προσχώσεων ή έργων εκσκαφής για τη διάνοιξη εσωτερικών λιμενολεκάνων, καναλιών ή/και διαμόρφωση προστατευτικών νησίδων, των αναγκαίων έργων υποδομής, των εγκαταστάσεων και κτιρίων επί της χερσαίας ζώνης και των περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή, τη μετατροπή, τη μετασκευή, την προσθήκη ή την τροποποίηση και τη λειτουργία της μαρίνας εκδίδεται, με μέριμνα της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Τουρισμού, κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Μετά τη χωροθέτηση μαρίνας η εκτέλεση όλων των έργων που απαιτούνται για τη δημιουργία, λειτουργία, εκμετάλλευση και οικονομική βιωσιμότητά της, μπορεί: α) να παραχωρείται σε επιχείρηση ή επιχειρήσεις (δημόσιες ή ιδιωτικές) ή σε όμιλο επιχειρήσεων (δημόσιων ή ιδιωτικών), ή β) να αποτελεί αντικείμενο Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, σύμφωνα με τον ν. 3389/2005 (Α΄ 232). Στην περ. α΄ η παραχώρηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από πρόσκληση του Υπουργού για εκδήλωση ενδιαφέροντος με δημόσιο διαγωνισμό. Στη σχετική προκήρυξη του διαγωνισμού καθορίζονται οι όροι διενέργειας του και η διαδικασία μέχρι την υπογραφή της σύμβασης, της παρ. 9 του άρθρου αυτού. Επιτροπή του διαγωνισμού είναι η Επιτροπή του άρθρου 30. Η κατακύρωση του διαγωνισμού γίνεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής και απόφαση του Υπουργού Τουρισμού.»

Άρθρο 48

Προγράμματα μετεκπαίδευσης - Τροποποίηση άρθρου 56 του ν. 4465/2017

Το άρθρο 56 του ν. 4465/2017 (Α΄ 47) τροποποιείται ως προς τον χρόνο χρηματοδότησης και διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 56

Τα προγράμματα και οι δράσεις του Υπουργείου Τουρισμού για την κατάρτιση και μετεκπαίδευση εργαζομένων και πρόσκαιρα ανέργων εμπειροτεχνών στον τουριστικό τομέα με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στον τουριστικό κλάδο δύνανται να χρηματοδοτούνται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού από το έτος 2017 έως και το 2025.»

Άρθρο 49

Παράταση προθεσμίας υποβολής αντιρρήσεων για τους δασικούς χάρτες των Διευθύνσεων Δασών Κρήτης

Ειδικώς για τους δασικούς χάρτες των Διευθύνσεων Δασών Κρήτης, η ανάρτηση των οποίων υλοποιήθηκε εντός του έτους 2021, η προθεσμία υποβολής αντιρρήσεων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182), για τους κατοίκους εσωτερικού παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Μαΐου 2022.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

Καταργούμενες διατάξεις

1. Καταργείται η περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 3190/1955 (Α΄ 91), όπως προστέθηκε με το άρθρο 156 του ν. 4601/2019 (Α΄ 44), περί προϋποθέσεων μετατροπής Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης σε Ανώνυμη Εταιρεία.

2. Από την έκδοση της απόφασης της παρ. 12 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), καταργείται το άρθρο 188 του ν. 4782/2021 (Α΄ 36), περί της συμμετοχής εκπροσώπων του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας σε συλλογικά όργανα δημοσίων συμβάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 51

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

2022

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ